

BEYNİN SESSİZ FIRTINALARI

 BEYNİN SESSİZ FIRTINALARI

Yazar: Berkay ALAY

Yazar Hakkında

Berkay Alay, 2007 yılında Rize'de doğdu. Sessizlikle yoğrulmuş bir iç dünyanın izlerini sürerek kaleme aldığı bu ilk kitabında, yıllardır sustuklarını kelimeleme dönüştürdü.

Henüz on yedi yaşındayken yazdığı Beynin Sessiz Fırtınaları, yalnızca bir anlatı değil, aynı zamanda kendi içsel dönüşümünün izini taşıyan bir kayıt. Kitap boyunca karşılaşığınız karakterlerin çoğu, onun hayatındaki kırılmaların ve sessizliklerin yankısıdır.

Bu kitabı tamamladıktan sonra yaşadığı değişimi ise, henüz anlatmamayı seçti. O hikâye, bir başka kitaba saklandı.

Önsöz

Bu kitap anlatmaz.

Daha çok... duyurmazken dokunur.

Bazı cümleler vardır,

sadece yazıldıkları için değil —

henüz okunmadıkları için anlamlıdır.

Bu satırlarda ne bir öfkenin açık yansımı var,

ne de bir özlemin adı konmuş şekli.

Ama her biri,

bir kez bakıp geçtiğiniz yüzlerden,
bir anlık göz temasından,
ya da uzun bir suskunluğun arkasında kalan bakıştan yapılmış gibi.

Kimin konuştuğu net değil.

Ama sustukça çoğalan bir ses var.

Her daire, bir fırtınanın halkası gibi.

Her karakter, belki sizin gördüğünüz kadar,
belki hiç göremediğiniz kadar tanıdık.

Ve kitap boyunca...

kimse size açıkça bir şey anlatmayacak.

Ama bazı satırlar,

içinizde çoktan bildiğiniz ama susturduğunuz yerlere çarpacak.

Yani,

bu kitap okunmaz.

Farkedilir.

1. Daire Sessiz Fırtınaların Doğuşu

1. Bölüm – Kırılmadan Önceki Sessizlik

Her şeyden önce bir sessizlik vardı.

Ama bu öyle alışıldık, kolay yutulan türden değildi.

Bu sessizlik...

**Kimi zaman göğsünün tam ortasında bir taş gibi oturur,
kimi zamansa adını hatırlayamadığın bir rüyanın içinde gezinir gibi hissettirirdi.**

Ben o sessizliğin çocuğuydum.

Sözlerden önce, bakışlardan önce...

Kendini bile duyamadığın o ara boşlukta doğmuş gibiydim.

**Kimse anlamazdı bunu — çünkü anlatacak dilim yoktu.
Zaten anlatmaya çalıştığında da insanlar anlamak yerine gülmeyi tercih eder.**

Hatırlıyorum.

Bir gün oturuyordum. Kalabalık bir odada, halamın kahkahası havayı bölüyordu.
Yanımda dayım, karşısında amcam, halamın çocukları...
Herkes bir şey anlatıyor, herkes gülüyordu.
Ama ben... ben artık gülmüyordum.
Çünkü fark etmeden başka bir yere kaymıştım.
Sanki odadaki her şeyi dışarıdan izliyordum,
bir camın ardından, kendi bedenime uzaktan bakan bir çift göz gibiydim.
Bir yabancı gibi...

**İnsan kendi bedeninden çıkışınca, gülmeyi de unutur.
Çünkü dışarıdan bakınca, hiçbir şey komik gelmez.
Bir şakanın içindeyken değil, dışındayken anlamsızlaşır her şey.
İşte o yüzden susuyordum.
Ve susmam, onların kahkahasından daha derindi.**

Bir keresinde liseye yeni başlamıştım.
Akrabalar sormuştu: "Ne olmak istiyorsun?"
Ben, "Yazar olacağım" dedim.
Kahkahalar...
O kahkahaların içinde babaannemin sesi hâlâ kulaklarımda:

"Yazar ne du? Güldürdün kendini..."
İşte o gün, içimdeki sessizlik bir çatlağa dönüştü.
O çatlak büydü.
Bir rehber öğretmen geldi hayatına.
AYT'ye girme dedi. "Kocaeli yaz yeter," dedi.
Oysa ben bir şeyler yapmak istiyordum —
Ama sanırım daha en başında, kararım çoktan başkaları tarafından verilmişti.

Sonra bir gün otobüste giderken, kulağında bir şarkы çaldı:
"Bazı hayatlar kaybetmeye yazgılıdır."
O cümle, içimdeki tüm yankıları susturdu.
Artık tek bir ses vardı içimde:
Ben, her şey olmadan önce...
Zaten çoktan kırılmışdım.
Ve bu bölüm, işte tam da orada başlar.
Sessizliğin içindeki ilk çatırtıda.
Henüz kimsenin duymadığı,
ama benim içimden çoktan kopmuş bir parçada.
💡 "Bazı şeyler kırılmaz... içimizde gömülüür."

2. Bölüm – Gölgeye Alışmak

Her sabah aynı şekilde uyanırdım: Bir odanın içinde, ama içime girmeyen bir güneşin ışığında. Pencerenin önünde aynı perde, aynı gölgeler, aynı nefes...

Ama ben artık o odanın içinden değil, kıyısından bakıyordum.

Gölgeye alışmak zaman almaz aslında.

Çünkü insan, karanlıkla ilk tanışlığında ürperir;
ama ikinci buluşmada ona bir ad verir: "Kendim."

Ve o gölge, seni senden daha iyi tanıtmaya başlar.

Nereye dönsen, arkanda değil — önünde olur.

İşiktan önce gelir bazı yüzleşmeler...

Bir sabah, aynada göz göze geldim kendimle.

Ama bu öyle bildiğin gibi değil...

Bu bir "bakış" değil, bir "yabancılaşmaydı".

Çünkü kendime bakarken bir başkasını gördüm.

Gözlerimin içinde sanki ben değil de

beni izleyen biri vardı:

"Dön artık, yeter... kendine gel."

Ama nasıl döner insan, çıktıği yere?

Ya orası artık yoksa?

Ya "içim" dediğin yer... artık bir harabeyse?

İşte tam da bu yüzden...

Bazı cümleler yarıml kalır.

Bazı insanlar hiç sorulmamış bir sorunun cevabıdır.

Ben öyleydim.

Sanki biri bir soru sormuştı yıllar önce,

ve ben yıllar sonra onun cevabı olarak doğmuştum —

yanlış zaman, yanlış yer, ama hâlâ orada duruyordum.

Bir gece...

Yine o eski kampüs yollarında yürüyordum.

Hafif rüzgar, ayak seslerimi taşıyordu.

Turuncu saçlı bir kız geçti yanımdan —

gözüm takıldı, kalbim takılmadı.

Oysa kalbim eskiden böyle anlarda kırıdanındı.

Ama şimdidi... bir Raif Efendi gibi geçip gittim yanından.

Söylediğim varlığı,

ama beynimde dönen o kadar çok ihtimal vardı ki...
Her biri başka bir sona açılıyordu.

“Merhaba” desem, ne olurdu?
“Güzel saçların var” desem, çok mu acele olurdu?
“Ben senin gibi birini yıllardır bekliyorum” desem...
...yok artık, çok saçma...

Ve işte o anı yine kaçırıldım.
Tüm senaryolar beynimde dans ederken,
kız çoktan yürüyüp gitmişti.
Geride sadece,
karşılıksız bir cesaret kalmıştı.

Bazen bir insanı değil...
Bir “anlama”yı kaçırırız.
İşte ben o günden beri gölgeyle yaşıyorum.
Gölge bana yük olmuyor,
bazen yoldaş bile oluyor.
Ama biliyorum,
gün gelecek...
ya ışıkla yüzleşeceğim,
ya tamamen karanlığa karışacağım.

💡 “Bazı geceler, sadece sabaha çıkmak için değildir.”

3. Bölüm – Boğazda Bir Düğüm Gibi Kalanlar

Bazı cümleler vardır,
sadece dudaklardan değil,
gırlaktan yukarı çıkarken boğazda sıkışır.
Söylenemezler.
Ama içte kalmazlar da.
Bir şeyin tam ortasında,
göğüs kafesiyle ses telleri arasında asılı kalırlar.
İşte ben o cümlelerle büyündüm.

Çocukken ağladığında kimse duymazdı.
Çünkü kimse sessiz ağlayanları duymaz.
Duyulmak için ses gereklidir,
ama ben hep içimden ağlardım —
gözyaşı değil, iç sesiyle...
Boğazında bir düğüm olurdu her şey.

Zamanla bu düğüm konuşmalarıma da yerleştı.

Birilerine bir şey anlatmaya kalktığimda

sanki önce yutkunmam gerekiyordu.

Ama o yutkunma hiç bitmezdi.

Dilim dönerdi... kalbim dururdu.

Hatırlıyorum, bir sabah okul servisini kaçırılmışım.

Yolda yürürken kulağında fon müziği gibi bir düşünce çalıyordu:

“Bu dünyaya geç kalanlar,
zamanında başkalarının yerine gidenlerdir.”

Belki de ben kimsenin gitmek istemediği bir yolda yürüyordum.

Ama adımlarım, hep başkalarının gölgesinde yankılanıyordu.

O gün babam bir şey söyledi.

Kısaydı.

Ama ses tonu o kadar uzun sürdü ki...

Söz bitmişti ama yankısı hâlâ içimdeydi.

“Bu kadar içine atma her şeyi.”

Dedi.

Ben sustum.

Çünkü bazı cümleler vardır,

cevap verilmez.

Sadece... daha da içine atılır.

Bir keresinde yazmak istediğimi söylemiştim —

ciddi ciddi, bir kitap... bir hayat... bir isim...

Ama herkes bir ağızdan güldü.

Ve içimden sadece bir şey geçti:

“Ben gülmedim.

Çünkü o hayal benim gerçekliğimdi.”

Ve işte o günden beri,

kelimelerim boğazımda değil —

satır aralarında kalıyor.

Ben konuşmamayı değil,

konuştuğça eksilmeyi öğrendim.

💡 “Yazmak...

bir şeyi söyleyememiş olmanın

en estetik biçimidir.”

4. Bölüm – Kendi Sessizliğini Seçenler

Bazı insanlar susmak zorunda kalmaz.
Sadece bir gün, konuşmanın bir anlamı olmadığını fark ederler.
Ve o günden sonra, sesle değil —
gözle, duruşla, varlıkla konuşurlar.

Ben sessizliği seçtiğim günü tam hatırlamıyorum.
Ama ondan öncesini de hiç özlemiyorum.
Çünkü bazı anılar, sesli olunca değil,
sessizken daha net kalır insanda.

Oturduğum yer belliidi.
Odada konuşmalar dönüyordu,
gülüşmeler, şakalar, hatırlalar...
Ama ben artık onların ortasında değil,
sanki başka bir koordinatta duruyordum.
İçimde bir çekilme başlamıştı.
İçeriye doğru, derine doğru...
Ama bu bir kırılma değildi.
Bu bir dönüstü.

İnsan kendi içinden dışarı bakmayı öğrenince,
başkalarının sesleri değil,
kendi yankısı daha yüksek gelir.
O gün fark ettim:
Ben gürültünün ortasında,
kendimi ilk defa bu kadar net duyuyordum.
Bazı insanlar sorar:

“Neden böyle sessizsin?”
Ama o soru dışarıdan gelir.
Cevabı ise içerisinde çürür.
Çünkü sessizlik bir eksiklik değil,
bazen hayatı kalma biçimidir.

Kampüsün taş basamaklarına oturmuştum bir akşam.
İnsanlar gelip geçiyordu.
Kahkahalar, hızlı adımlar, telefon melodileri...
Ama ben sadece yürüyen ayakkabılara değil,
ayak sesinden taşlara aktarılan duygulara dikkat ediyordum.
Çünkü bazen biri bir şey demez —
ama adımlarının ritmi içini anlatır.

**Ben bir şey demiyordum.
Ama içimle konuşmayı hiç bırakmadım.
Ve içimde konuştuğum kişi,
beni hiç yanında kesmedi.**

 **“Kimi insanlar sessiz kalmaz...
Sadece en çok kendilerini duymak isterler.”**

5. Bölüm – Anlatılamayan, Anlatana Yük Olur

**Bazı şeyler anlatılmaz değil...
anlatılınca eksilir.
Çünkü kelimeler bazı duygulara dar gelir.
Bazı yaşıntılar, ağızdan çıkar çıkmaz sıradanlaşır.
Oysa o duygusu... senin içindeyken
bir evrendi.
Ve şimdidi?
Sadece bir cümle.**

**Ben bazı şeyleri bu yüzden söylemedim.
Çünkü her “anlatma” denemesi
o anının büyüsünü bozar gibiydi.
Mesela birini anlatmaya çalışırsın:
Turuncu saçlıdır dersin,
gözleri hep uzaklara dalar dersin,
sanki yürüken dünya yavaşlar dersin...**

**Ama ne desen yetmez.
Çünkü mesele onun nasıl göründüğü değil,
sende neyi tetiklediğidir.**

**Ben o kızı bir keresinde gördüm.
Kampüs yolunda, kalabalığın ortasında.
Göz göze geldik.
Ama o an beynimde bir fırtına koptu.
“Şunu desem mi?
Ya yanlış anlarsa?
Ya cevap verirse?
Ya vermezse?”**

**Her ihtimali düşündüm...
ve hiçbirini yaşamadım.**

Sonra geçip gitti yanından.

Ve o an şunu fark ettim:

Ben birini kaybetmedim.

Bir zamanı kaçırdım.

Bir fırsatı değil...

Bir ihtimali.

İnsan bazı şeyleri anlatamayınca, içinde taşır.

O yük zamanla alışkanlığa dönüşür.

Ve sen bir gün biriyle konuşurken fark edersin ki,

ağzından çıkan kelimeler değil,

îçinde tuttuğunlar seni şekillendirmiş.

Ben de artık şunu biliyorum:

Bazen anlatmamak,

daha çok şey anlatır.

Ve bu yüzden,

yazmaya başladığında asıl niyetim anlatmak değildi.

Kurtulmaktı.

Ama her satırda biraz daha battım.

Çünkü kelime kelime geçmişime geri dönüyordum.

💡 “Anlatılamayan şey, hep anlatanı ağırlaştırır.”

6. Bölüm – Bakışların Söylediyemediği Şeyler

Göz göze gelmek, bir cümleden daha çok şey anlatabilir.

Ama...

Gözlerini kaçırdığın biri varsa,

orada suskunluğun en keskin biçimini saklıdır.

Ben bir dönem, kimseyle göz göze gelemediyordum.

Kendimle bile.

Bir aynaya bakmak kolaydır.

Ama aynada kalmak zordur.

Çünkü aynada sadece yüzünü değil,

kaçırdığın her şeyi de görürsün.

Ben aynaya baktığında ilk neyi fark ettim biliyor musun?

Yorgunluk değil,

kararsızlık değil...

boşluk.

Böyle hafifçe_bugulanmış gibi...

**İçinde biri var ama varlığı yok gibi.
Gözlerim kendi gözlerime tutunamıyordu.**

**Sonra zamanla bir şey değişti.
Artık göz teması kurabiliyordum.
Ama bu, bir zafer gibi değil —
bir vedaya geldi.
Sanki artık bazı eski duygularımı geride bırakınca,
yer açılmıştı...
ve o boşluk gözlerime yansımıyordu artık.**

**Dayımlara gittiğimde fark ettim bunu.
Önceden ellerim terlerdi,
cümle kurarken sesim çatallanırdı.
Ama şimdi öyle değildi.
Ne oldu, ne değişti bilmiyorum...
Ama bildiğim bir şey var:
Artık kendi gözlerimde boğulmuyordum.**

**Turuncu saçlı kızı bakarken yaşadığım o şey...
Yani düşüncelerle zamanın arasına sıkışmak...
işte o hâl,
artık bana işlemiyordu.
Bakabiliyordum.
Konuşamıyor olsam da,
bakışım artık kaçmayıordu. İnsan bazı şeylerini**

**söylemese de
gözleri konuşur.
Ama daha ilginci şu:
Bazı insanlar... o bakışı bile duymak istemez.
Çünkü yüzleşmek,
söylemekten daha çok şey ister.
💡 “*Göz göze gelmek cesarettir;
gözünü kaçırılmamaksa, vedadır.*”**

7. Bölüm – Bazen Sadece Izlersin

**Bir odanın içinde olursun.
İnsanlar konuşur, tartışır, kararlar alınır.
Ama sen...
sadece izlersin.
Sanki bir gözetleme camının arkasındasındır,**

**her şey olur, geçer,
ama sana dokunmadan.**

Ben o camın arkasında çok kaldım.

Müdahale etmeyi düşündüm mü?

Evet.

**Ama bazen bir şeyleri düzeltmek istersin,
ve bilirsin ki...**

düzeltmeye çalıştığın şey artık yok.

Bir patlama olmadan önce,

sessizlik olur.

Ve o sessizlik,

her şeyin sesinden daha ağırdır.

Ben o sessizliği tanıyorum.

Çünkü onu önce içimde duydum.

Kampüs kantininde bir masa vardı.

Herkes konuşuyordu.

Ben dinliyordum.

Sonra bir anda fark ettim:

Ben burada değilim.

Sadece bedenim oturuyor.

Ruhum... o an başka bir yere bakıyordu.

Sanki olayları dışarıdan izleyen bir Jared Harris karakteri gibi:

Tepkisiz değil,

ağırlığıyla sarsıcı.

Bir olay olmuştu.

Basit bir tartışma.

Ben bir şey söyleyebilirdim.

Ama sustum.

Çünkü bazen konuşmak değil,

susmanın tonu daha çok şey anlatır.

Kırılmalar, bağırrarak olmaz.

En sert çöküşler sessiz yaşanır.

Ve ben bir kez daha anladım:

Bazı insanlar sadece yaşar.

Bazılırlıysa...

şahit olur.

Ben o gün sadece şahit oldum.

Ama içimde patlayan şey,

o an anlatılsayıdı

kimse anlamazdı.

Çünkü herkes duymak istediğini duyar,

ama kimse sessizliği duymaz.

 “Bazen sadece izlersin...
çünkü anlatmak,
yıkımdan daha ağır gelir.”

8. Bölüm – Kimse Bakmazken Bakmaya Devam Etmek

Görülmek... herkesin hayali gibi anlatılır. Ama bazıları vardır, görülmekten çok, görmeye alışmıştır.

Ben hep o taraftaydım.

Kimse bana dönüp bakmadığında,
ben yine de insanlara, mekânlara,
detaylara, sessizliğe...

bakmaya devam ettim. Bir gün bankta oturuyordum.

Yorgun bir adam geçti önumden.

Kimse dönüp bakmadı.

Ama ben, onun ayakkabısının topuğuundaki çatlağı fark ettim.

Çünkü bazı şeyler ses çıkarmaz;
ama iz bırakır.

Ve ben hep o izlerin peşinden gittim.

Arthur Morgan gibi hissettiğim günler oldu.

Oyun karakteri diyorlar ona.

Ama kimse bir karakterin pişmanlığına bu kadar gerçek yük bindiremezdi.

Dutch için her şeyi yapmıştı,
ama sonunda olan... sadece ona olmuştu.

Sessizce kabullendi.

Dağların arasında...

karlar içinde...

bir atın üstünde,

ölümü değil, içindeki boşluğu izliyordu.

Ben o sahneyi unutmadım.

Çünkü bir adam, hayatını kaybetmeden önce
umutlarını gömer.

Ve işte o sahnede, Arthur kendi umutlarını gömdü.

Bir bakışla.

Tek bir bakışla...

Ben bazen o bakışla dolaşıyorum kampüste.
Arkadaşlarım “N’aber kanka?” diyor.
Ben de “İyyim” diyorum.
Ama gözlerim o sırada başka bir yerde.
Belki geçmişte.
Belki hiç yaşanmamış bir ihtimalde.
Ama asla o anda değil.

Çünkü bazıları konuşur,
bazıları yaşar,
bazılarıysa...
sessizce tanıklık eder.
Kimse seni izlemiyorken,
sen hâlâ bakabiliyorsan —
işte o zaman gerçekten varsındır.
Ben, kimse beni görmediğinde bile
etrafıma bakmaktan vazgeçmedim.
Çünkü bakmak, sahip olmak değil...
anlamak demektir.
Ve anlamak...
her zaman görünmekten önce gelir.

💡 “Gerçekten gören, çoğu zaman hiç görülmeyendir.”

9. Bölüm – Kendi Gölgesine Bile Sırtını Dönmek

İnsan bir noktadan sonra sadece başkalarından değil,
kendi gölgesinden bile uzaklaşmak ister.

Çünkü gölge...
hep seninle gelir.
Hiçbir şey söylemez ama hep hatırlatır.
Ve bazen en unutmak istediğin şey,
seninle yürüyen o karanlıktır.

Ben gölgemden ne zaman korktum biliyor musun?
Göz göze geldiğimde.
Kendi içimde bir şeyle yüzleşirken...
karşımıza çıkan o sessiz yansımaya:
“Bu sen misin, yoksa olmak istemediğin şey mi?”

Sherlock Holmes'u düşün.
O sadece zekâsıyla değil,
yalnızlığıyla da öne çıkardı.

**Kimseye ihtiyaç duymazdı çünkü ihtiyaç duyarsa...
kırılabilirdi.**

**Oysa kırılmamak için ne kadar yük taşırsan taşı,
bir gün en zayıf yerinden yine sızar o yalnızlık.
Ve Holmes'un bakışında hep şunu gördüm:**

**“Ben her şeyi çözebilirim.
Ama kendime dair olanı...
bilmiyorum.”**

**İşte ben de bazı günler öyleyim.
Her şey kontrolüm altında gibi.
Ama içimde öyle bir düzensizlik var ki,
sanki biri içimdeki evi dağıtmış,
anahtarları bana vermemiş.**

**Kampüs kütüphanesinde bir sandalyeye oturdum.
Sayfaları çevirdim.
Ama aklım başka bir yerdeydi.
Çünkü bazen kendine sırtını dönmek,
bir kitaptan daha sessiz olur.
Ve o gün...
ben kendime çok sessiz bir şekilde sırtımı döndüm.
Ne bağırdım, ne ağladım.
Sadece içimden geçip gittim.**

**İnsanlar çoğu zaman seni bırakmaz.
Sen, kendini bırakırsın.
💡 “Kendi gölgen, bazen en ağır arkadaşındır.”**

10. Bölüm – Hiç Olmamış Bir Şeyi Özlemek

**Bazı özlemler... geçmişten değil,
hiç yaşanmamış ihtimallerden doğar.

Bir bakış,
bir cümle,
belki de yalnızca “merhaba” diyemediğin bir anda
başlar o özlem.
Gerçekte olmamıştır —
ama senin içinde defalarca yaşanmıştır.
Ve işte bu,
onu daha gerçek kılar.**

Turuncu saçlı o kız...
Hâlâ bir isim koymadım ona.
Çünkü birine isim verirsen,
onun ihtimal değil gerçek olmasını kabul edersin.
Ama ben onun bir ihtimal olarak kalmasını istedim.
Çünkü ihtimaller,
gerçeklerden daha az kırar insanı.

Bir bankta oturuyordu.
Yanından geçtim.
Bir şey söyleyemedim.
Ama içimden geçenler...
sayfalara sığmazdı.

“Ya şimdi dönsem?”
“Ya gülümserse?”
“Ya... hiçbir şey demezse?”

Demedim.
Dönmedim.
Ama o anın gölgesi hâlâ içimde.

Raif Efendi gelir aklıma.
O deftere yazdıcka sanki geçmişini değil,
yaşanmamış hayatını yazıyordu.
Maria Puder onun için neydi?
Bir anı mı?
Bir hayal mi?
Yoksa bir insanın içinde,
bir daha kimsenin giremeyeceği bir kapı mıydı?
Ben de defterimi açtım o akşam.
Turuncu saçlı bir ihtimali,
gerçekmiş gibi yazdım.
Çünkü bazen birini yaşamak yetmez.
Bazen...
sadece yazmak gereklidir.

Hiç yaşanmamış bir anı,
bazen gerçek bir hatırladan daha derin iz bırakır.
🕯 “Olmayan bir hayatı özlemek,
yaşadığın hayata dar gelir.”

Odanın içinde sessizlik hüküm sürüyordu.

Ama o sessizlik... bir huzurun değil,

beklenen çöküşün sessizliğiydi.

Jared Harris'in durduğu gibi durdum.

*“Chernobyl”*deki o bakışla.

Kimseye bağırmadan,

ama tüm sorumluluğu taşıyarak.

Bir cümle söylemeden bile,

odadaki herkesin yutkunduğu o an gibi.

“Beni korkutan nükleer değil...

onu susturmaya çalışan sistem.”

Benim içimde de öyle bir sistem vardı.

Susmaya çalışan, bastırmaya çalışan,

gerçeği en derine iten...

Ama artık o sistem çatırdamaya başlamıştı.

Bir arkadaş ortamında otururken,

bir şey fark ettim:

Eskiden hemen gülerdim, hemen onaylardım.

Ama artık bakıyordum...

August Diehl gibi.

O meşhur bar sahnesi...

Üç parmak kalkınca bir şey koptuğunda,

gülümseyip sonra bir anda ciddileşen o adam.

Ben o gün, bir kahkahadan sonra susup

masadaki boşluğa baktım.

Çünkü artık sadece ne söylendiğiyle ilgilenmiyordum,

neden söylendiğiyle ilgileniyordum.

Hans Landa'nın girdiği her mekân gibi:

Yumuşak bir dille, ama herkesi diken üzerinde tutan bir varılıkla.

Bazı insanların bakışı bile sınav gibidir.

Ben bazen konuşmuyorum...

çünkü bilirim ki:

Sorunun sesi değil,

anlamı insanı zorlar.

Bir gün biri,

beni sustuğum yerde fark etti.

“Berkay, iyi misin?” dedi.

Ben de o gün Arthur Morgan gibi hissettim.

“İyyim...

sadece bazı şeyleri kendime saklıyorum.”

**Çünkü bazen içindeki karanlığı kimse anlayamaz.
Bazı savaşlar anlatılmaz. Sadece yaşanır.**

Bir an oldu.

Kafamda bu karakterler...

hepsi bir masadaydı.

Raif Efendi defterini yazıyor,

Arthur uzaklara bakıyor,

Landa sessizce gözlemliyor,

August Diehl masasındaki bardağı uzanıyor,

Jared Harris pencereden dışarı bakıyor,

ve ben...

hepsinin ortasında,

kendi hikâyemi anlamaya çalışıyorum.

Sarsılmadan duranlar...

gürültüsüz çökenlerdir.

Ve ben artık o sessiz çöküşün,

bir tür yeniden doğuş olduğunu biliyorum.

 “Bazı insanlar fırtınada savrulmaz...

çünkü fırtınayı çoktan içlerine almışlardır.”

12. Bölüm – Olduğu Gibi Değil, Olabileceği Gibi Hatırlamak

İnsan bazen geçmişini anlatırken...

olunu değil,

olmasını istedığını hatırlar.

Ve bu, bir yalan değil.

Bu, hayatı kalma biçimidir.

Çünkü bazı anılar eksikse,

onları tamamlayan şey:

hayaldir.

Ben o akşam yalnızdım.

Ama sonra düşündüm:

“Ya biri gelseydi?

Ya o kişi ‘geç kaldım’ deseydi?”

Ve böyle başlar hatırlamak değil...

tamamlamak.

Eksik kalan parçayı,

kendi içinden çıkarıp
hikâyeye eklemek.

“*Kral Kaybederse*” finalini izlediğim gece
içimdeki bu dürtü çok büyüktü.
Bitmemiş bir şey vardı.
Eksik.
Yanlış yerde kapanmış bir hikâye gibi.
Ve dedim ki:
“Ya böyle bitmeseydi?
Ya şunu deseysi?
Ya o cümle hiç kurulmayan cümle olmasaydı?”

İşte o gece,
yazmaya karar verdim.
Çünkü bazı hikâyeleri tamamlamak için
başkalarının yazdığını okumak yetmez.
Senin yazman gereklidir.

O kararla doğru bu kitap.
Eksik kapanmış her sahne için.
Yanlış anlaşılmış her bakış için.
Sadece olanlar için değil...
olamayanlar için de.

Raif Efendi'nin defterindeki gibi...
Maria'ya yazarken,
belki de Maria'nın artık hayatı olmadığını hissetmişti.
Ama yine de yazdı.
Çünkü bazı yazılar,
cevap almak için değil —
içindeki yankıyı susturmak için yazılır.

Ben de bir sahneyi yeniden kurgularken,
onu değiştirmek istemiyorum aslında.
Ben sadece...
başka bir son ihtimaliyle barışmak istiyorum.
💡 “*Hatırlamak bazen bir seçimdir;*
ve insan, en çok hangisiyle yaşayabiliyorsa
onu seçer.”

Bazen yürürsün.
Bir sokağın köşesinden dönersin.
Bir gölge düşer yüzüne.
Ama ne olduğunu anlamazsın.
Çünkü o an görmezsin.
Sadece geçip gidersin.

Ama sonra...
Yıllar geçer,
ve bir gün, o köşeyi tekrar dönersin.
Bu sefer durursun.
Ve işte o an,
o gölgeyi ilk kez görürsün.

Ben bazı anları yıllar sonra gördüm.
Gözümün önündeydiler.
Ama ben bakmıyorum.
Ya da bakıyorum ama...
henüz hazır değildim.

Çocukken biri sormuştı:
“Ne olacaksın büyüğünde?”
“Yazar.” demiştim.
Kahkaha atmışlardı.
Babaannem bile “Yazarlık ne du? Güldürme beni.” demişti.
O gülüşler küçükken komikti,
ama büyüğünde...
taş gibi oturdu içime.

Bir öğretmen vardı.
Rehberlik koltuğunda oturuyordu.
“AYT’ye girme, gereklilik yok. Kocaeli yeter.” dedi.
O gün güldüm.
Ama şimdi düşünüyorum...
Ben o gün sadece bir sınava değil,
bir ihtimale de veda ettim.

Hayat bazı anları hızlı yaşatır.
Ama bazı anları...
durdurarak yaşatır.

Ben artık bazı şeyle yürüyerek değil,
durarak bakıyorum.
Raif Efendi'nin defterleri gibi...
Okudukça fark ediyorsun ki,
onun yazdıklar “o an” için değilmiş.

Sonrası içindi.
Geçmiş, bazen geleceğe mektup yazar.

Ve ben bu satırları yazarken,
kimseye değil...
gelecekteki kendime sesleniyorum.

Belki bir gün, bu kitabı okuduğumda
şunu diyeceğim:

“Bak işte, burada durmuşum.

Koşmamışım.

Kaçmamışım.

Görmüşüm.”

💡 “Bazı şeyler gözle değil,
durarak görülür.”

14. Bölüm – Kimse Sormayınca Cevap da Gelmiyor

Bazı sorular var ki,
sadece cevapsız kalmaz...
hiç sorulmaz da.

Ve bir soru sorulmadığında,
îçeride birikmeye başlar.
İlk başta küçüktür;
ama yıllar geçer,
o suskuluk büyür,
derinleşir,
îçini kemiren bir sessizliğe dönüşür.

Ben küçüktüm.
Kalabalık bir ortamda otururken,
herkes konuşuyordu.
Ama kimse bana dönüp
“Sen ne düşünüyorsun?” dememişti.
Ve işte o an, farkında olmadan öğrendim:
Benim düşüncem sorulmaz.
Sadece dinlerim.
Belki yeri geldiğinde gülümserim.
Ama kimse benim içimi merak etmez.
Yıllar geçti.
Bu alışkanlık içime yerleştii.

Bir ortamda otururken,
sorulmayan bir soruya
cevap hazırlayan biri oldum.
Ve o cevabı...
asla söyleyemeyen.

Kral Kaybederse'de bazı karakterler vardı,
bir türlü konuşamayanlar...
hep başka bir zaman bekleyenler.
Ve sonra o zaman hiç gelmeyince,
içlerinde yutulup gidenler.

Ben de öyledim.
Bazı cevapları çocukken hazırladım.
Ama kimse sormadığı için,
o cümleleri kendime sakladım.
Ve şimdi, bu kitapta
tek tek yazıyorum.

Arthur Morgan, kamp ateşinde bir gece
bir şey söylemişti:
“Bazı şeyler içime attım çünkü
dışarıda kimse tutamazdı.”

O sözü duyduğumda,
oturduğum koltuk ağırlaştı.
Çünkü bu satırları yazarken bile
hala biri sorsa diye bekliyorum:
“Peki sen?
Sen ne düşünüyorsun?”
Bu kitap...
işte o hiç sorulmamış soruların
tek kişilik cevabıdır.
Ve yazıkça anlıyorum ki,
belki de en iyi cevaplar
hiç sorulmayanlar içindir.
💡 “Kimse sormazsa,
sana ait olan en derin şeyler
yıllarca içerde saklı kalır.”

Bazı anlar var,
o an değil de...
sonrası can yakar.

O anda fark etmezsin.
Çünkü rüzgâr hızlı eser,
gözlerin başka yerlere bakar.
Ama gün gelir...
aynı sokaktan bir daha geçersin,
aynı bankı bir daha görürsün,
ve dersin ki:

“Burada bir şey vardı.
Söylenmemiş bir cümle.
Atılmamış bir adım.
Yapılmamış bir şey...”

Ben bir gün birinin gözlerine baktım.
Ama sonra başka bir yöne döndüm.
Çünkü cesaretim yoktu.
Çünkü içimde,
olası bir cevaptan çok,
olası bir reddin korkusu vardı.
Ve o korku...
beni yerime sabitledi.

Turuncu saçlı kız kampüste yürüyordu.
Rüzgâr saçlarını savuruyordu.
Ben sadece baktım.
Ve sonra düşündüm:
“Şimdi bir şey desem?
Şimdi konuşsam?
Şimdi gülümseysem?”

Ama o “şimdi” geçti.
Ve onunla birlikte...
İçimdeki ihtimal de.

Raif Efendi'nin Maria'ya yazdığı son mektubun
asla gönderilmemiş olması gibi.
Ya da belki gönderildi ama
hiç cevap gelmemesi gibi.
Mektuplar sustuğunda
sadece sessizlik gelmez.
Zan gelir.
Varsayılm gelir.
Yaralı gurur gelir.

Ve en sonunda...

bir gün öğrenirsin:

O kişi çoktan gitmiştir.

Sen o mektupları birine değil,

bir hayale konuşmuşsundur.

Ben de bazı şeyleri hâlâ söylüyorum.

Ama artık onların gideceği bir yer yok.

Çünkü geç kalmak,

sadece zamanı değil,

anlamı da öldürür.

 “**Geç kalan kelimeler,**

asla duyulmaz.

Ama hep hatırlanır.”

16. Bölüm – Sustum Ama Geçmedi

Bazı duygular konuşmaz.

Ama bitmez de.

Sadece...

derine çekilir.

Ve sen sustuğunu sanırsın.

Ama o hâlâ oradadır.

İsmini bilmediğin bir duygunun,

göğsünde yavaş yavaş ağırlaştığını hissedersin.

Bir gün bir kafede oturuyordum.

İnsanlar gülüyor, konuşuyordu.

Ben de gülmüşyordum.

Ama içimde...

hiçbir şey hareket etmiyordu.

Gülmek sadece bir yüz şekli değildir.

Bazen, sessiz bir itiraftır:

“Hâlâ buradayım.”

Ama ben o gün,

gülüşümün içini dinlediğimde

bir boşluk duydum.

Çünkü ben artık bazı şeylere sadece tepki veriyordum.

Duyarak değil.

Arthur Morgan'ın son günleri gelir aklıma.

Beden güçlü ama ruh yorgundur.

İçinde bir çatışma vardır:

Kimi koruyacak?

Kime güvenecek?

Kendini hâlâ kurtarabilir mi?

Ben bazen Arthur gibi hissediyorum.

Yüzümde bir ifade var.

Ama içim suskun.

Ve bu suskunluk...

geçmiyor.

August Diehl'in masa başındaki hali gibi:

Bir tebessüm,

bir soru,

bir kahkaha...

ve ardından aniden gelen sessizlik.

Sanki her kelime,

daha da ağır bir gerçeğin gölgesinde söylendiği için

hiçbir şey tam değil.

Ben de o gün,

kendime dedim ki:

"Konuşmuyorsun ama hâlâ varsın.

Ve bu da bir direnişir."

Kimi zaman susmak,

en yüksek sesle konuşmaktır.

💡 "Sustuğumda sandılar ki geçti.

Ama bazı şeyler...

ancak içimizde büyürken sessizleşir."

17. Bölüm – Rüzgâr Değiştiğinde, Gözler de Değişir

Bir sabah uyandım.

Her şey yerli yerindeydi.

Oda aynıydı, ışık aynı,

duvardaki gölge bile tanıdıktı.

Ama ben farklıydım.

Çünkü bir önceki gece

bir cümle içimde yer değiştirmiştir.

Bazen her şey aynı kalır...
ama sen değişmişindir.
Ve bu, fark edilmez bir değişimdir.
Sadece sen bilirsın.
Çünkü senin gözlerin artık başka bakar.

Bir insan bir sabah kalkar
ve artık gülümsemeyi seçmez.
Ya da
sokakta yürürken durduğu ağaca
bir saniye daha fazla bakar.
İşte o bir saniye,
bazen yılların yükünü oynatır içinden.

Ben o sabah,
bir pencerenin önünde durdum.
Elimde kahve vardı.
Ama ilk kez...
kahvenin tadını merak etmedim.
Sadece o buharı izledim.
Yavaşça yükseliyor,
ve kayboluyordu.
Tıpkı bazı cümleler gibi.
Söyleniyor...
ama karşıya varmadan yok oluyordu.

O gün yürürken,
birinin gözleri gözlerime değişti.
Ben de kaçırmadım.
İlk defa...
kaçırmadım.
Ve bu, büyük bir şeydi.
Kaptanım, işte o an anladım:
Bir şeylerin yönü değişiyor.
Henüz rüzgâr tam esmedi,
ama yelkenin ucunda
bir gerilme var.
Bir işaret gibi.

Hans Landa gibi biri
odaya girmeden önce
sessizlik değiştir ya hani...
henüz o sahne başlamadı.
Ama içerisinde bir şey
“geliyor” diyor.
Ve işte ben,
o sahneyi bekleyen sessizlik gibiyim şu an.

 “Bazı değişimler bağırmaz.

Sadece...

göz bakışını değiştirir.”

18. Bölüm – İlerliyorum Ama Biri Hâlâ Geri Çekiyor

Bazı adımlar ileri atılır...
ama bir tarafın hep geri kalır.
Ayak yürüyor,
ama içinden bir ses fısıldıyor:
“Daha hazır değilsin.”

Ve sen ne kadar ileri gidersen git,
o sesle birlikte yürürsün.
Çünkü o ses, senin geçmişinden kopmayan parçan.

Ben bir gün bir sokakta yürüyordum.
Güzel bir hava, açık bir gökyüzü.
Ama adımlarımın gölgesi
benden daha karanlıktı.
Sanki önum değil,
arkam beni çağırıyordu.

Arthur Morgan'ın at sırtındaki sessiz yolculukları gibi...

Bir noktadan diğerine gidiyor,
ama her durakta geçmişin bir gölgesi iniyor yanına.

Micah'ı affetmeyen vicdanı,
Dutch'ı artık tanıymadığı hâlleri,
John'a bıraktığı yük...
Hepsi o yolculukta sırt çantası gibi.
Sen yürüyorsun,
ama geçmiş yavaşça
omzunu eğiyor.

Bazen bir gülümseme,
bazen bir isim,
bazen bir şarkı...
seni olduğun yerden çekip
başka bir zamana götürüyor.
Ve sen o an fark ediyorsun:
Geçmiş, yaşanıp bitmiyor.
Sen onu yanında taşıyorsun.

Raif Efendi, Maria'nın mektupları kesilince kendini kandırmak zorunda kalmıştı. Çünkü gerçeğin sessizliği bazen çok daha gürültülüdür.

“Belki bana darildı.”

“Belki yazamadı.”

Ama asıl gerçek...

çoktan olmuştu.

Ben de bazı sessizlikleri hâlâ kendi içimde dolduruyorum.

Cevap gelmediği hâlde,
kendime hikâye yazıyorum.

Çünkü bazı gerçekleri
henüz duymaya hazır değilim. “İlerlemek, unutmak
değildir.

Bazen sadece...
taşıyarak yürümektedir.”

19. Bölüm – Bir İhtimalin Peşinden Susmak

Bazen her şeyin sustuğu anda
bir ses başlar içerisinde.

Yüksek değildir.

Hatta öyle hafiftir ki,
duymamak için bahane ararsın.

Ama o ses,
kendine doğru çağrıır.
Bir ihtimalin sesi gibi:

“Ya geç değilse?”

O sabah, fon müzikleri olmadan yürüyemedim.

“Saklılığın Bir Şey Var” kulağımdaydı.

Her adımda,
geçmişten bir parça sırayla içimden geçiyordu.

Sanki birisi arkada
perde perde açıyordu hatırları.

Bir çay ocağının önünden geçtim.

Orada birileri gülüyordu.

Ben o gülüşe katılmadım.

Ama gülmeme ihtimaline tutundum.

Çünkü belki...
bir gün olur diye düşündüm.

Bazı şeyler hemen olmaz.
Ama susarak da geçmez.
Bazen sadece...
içinde bir ihtimali büyütürsün.
Ve bu bile bir harekettir.

Arthur Morgan,
bir görev dönüşü kampın dışına çıkarken
hiçbir şey söylemeden durur.
Atından inmeden sadece manzaraya bakar.
İşte o an,
hiçbir şey söylememek
her şeyi kabul etmek gibidir.

Ben de bazen,
bir köşeye geçiyorum.
Ne anlatıyorum,
ne dinliyorum.
Ama içimde bir ihtimal fısıldıyor:

“Bir gün biri gerçekten sorar belki.”
Ve ben cevaplarımı hazır tutuyorum.
Sorulmamış olmaları,
anlamsız oldukları anlamına gelmez.
O yüzden şimdi susuyorum.
Ama bu kez korkudan değil.
İçimdeki ihtimali büyütmek için.

🕯 “Bazen susmak,
bir hayalin filizlenme biçimidir.”

20. Bölüm – Kendi Gölgemle Yürümeye Razi Olmak

Bir adım attım.
Küçük.
Ama yıllardır durduğum yerden bakınca,
bir çığlık gibi geldi kulağıma.
Sanki bütün sessizliklerim
bir anlığına yankılandı içimde.
Ve ilk kez,
“belki devam edebilirim” dedim.

Ama “yalnız” değil,
kendimle.

Çünkü geçmiş artık bana eşlik ediyor.
Onu silmeye çalışmıyorum.
Sadece onunla yürümeyi öğreniyorum.
Bir yük değil,
bir gölge gibi.

Raif Efendi gibi düşünmeyi bıraktım o an.
Yani hep kaybolmuş,
hep geri dönmemiş,
hep beklemiş biri olmayı...
Ben artık aramadığım mektubun cevabını değil,
cevapsızlığı taşıma şeklimi değiştirdiyorum.
Yolda yürürken bir sokak lambası gözüme çarptı.
Gölgem önmeydi.
Bu garipti.
Çünkü hep arkamda olduğunu sanırdım.
Ama şimdi önmeydi.
Ve ben onunla birlikte ilerliyordum.
Bazı insanlar seni terk etmez.
Sen büyürsün.
Ve onlar artık senin içinde
aynı yerde durmazlar.
Arthur Morgan'ın son günleri gibi...
Geçmişle barışmamış ama
artık savaşmayı da bırakmış biri gibi.
Bazı hesaplar kapanmaz.
Sadece içte bir yere yerleştirilir.

Ben şimdi o hesapların üstünden geçerek yürüyorum.
Ve biliyorum...
bir gün biri bana soracak:

“Neden yürümeye devam ettin?”
Ben sadece
“Çünkü gölgem de benimleydi.”
diyeceğim.
💡 “Gölgesini kabullenmeyen,
hiçbir ışıkla tamamlanamaz.”

Bazı günler olur, insan hiçbir şey söylemek istemez.
Ama o suskunluk bir kaçış değildir;
bilakis, kelimelerin artık yetersiz kaldığını
ve iç sesin sahneyi devraldığını gösterir.
Ben de öyle bir gündeydim.
İçimde neşeye benzeyen ama ona hiç yaklaşamayan bir sıcaklık vardı.
Sanki birinin bana "geçti" demesini bekliyordum.
Ama kimse gelmedi, kimse söylemedi.
Ve ben...
kendime "geçti" demeyi bile unuttum.

Bir kafede oturuyordum o gün.
İnsanlar konuşuyor, kahkaha atıyor, bir şeyler anlatıyorlardı.
Ben ise önemdeki bardağın kenarını çevirip duruyordum.
Kulağında "Anlat Bana" çalıyordu —
ve garip bir şekilde kimsenin bana bir şey anlatmadığını fark ettim.
Aslında anlatmalarını istemediğimi de.
Çünkü içimde zaten anlatılmış ama duyulmamış
onca kelime vardı ki...
yeni bir cümleye yer kalmamıştı.

Böyle anlarda Raif Efendi olurum ben.
Maria'dan gelmeyen her mektubun ardından
bir anlam arayan,
suskunlukta bile bir umut kırtısı bulan biri gibi.
Ama o umutlar, zamanla
kabuk bağlamış hayal kırıklıklarına dönüşür.
Ve insan öğrenir:
Bazı mektuplar asla gelmez.
Bazı cümleler hiç kurulmaz.
Ve bazı insanlar...
asla anlamaz.

İşte o anda anladım ki,
ben artık anlatılmayı beklemiyorum.
Anlaşılmayı da değil.
Sadece içimdeki yankının bir gün
daha az acıtmasını umuyorum.

🕯 “*Her sessizlik, kendine bir mezar kazmaz.*
Bazılıları, içinde hayatı kalmanın başka bir yoludur.”

Geceleri bazı cümleler içimizde yankılanır.
Gündüz söyleyemediklerimizdir onlar.
Birine söylememiş bir “özür” olabilir,
veya sadece “ben iyiyim” diyememiş olmaktadır.
Ama geceleri...
o kelimeler kendi kendini bulur.
Fısıltıyla çıkar,
ve biz duyarız.
Sadece...
kimseye söyleyemeyiz.

Bazen rüyada konuşur gibi uyanırım.
Konuştuğum kim, ne, ne için bilmiyorum.
Ama içimde bir sızı kalır.
Ve o sızıya isim koyamam.
Çünkü bu acı öyle net değildir —
dağılmıştır.
Tıpkı bir fotoğrafın yavaş yavaş silinmesi gibi...
Yüzler, anılar, cümleler...
belleğin neminde dağılırlar.

Raif Efendi, Maria'nın sustuğu o günlerde
bütün hikâyeyi kendisi tamamladı.
Kendisine yalan söylemeden,
ama yine de gerçekle yüzleşmeden...
bir tür iç monologla yaşadı.
Ben de öyleyim bazen.
Karşimdakinin ne düşündüğünü bilmeden
bir hikâye yazıyorum kafamda.
Ve o hikâye sabah olunca dağılıyor.

Jared Harris'in Chernobyl'deki sessiz otoritesi gibi...
O hiçbir zaman bağırmazdı.
Ama her kelimesi altı çizili gibi hissedilirdi.
Bende de öyle oldu zamanla.
Artık sesimi yükseltmeden konuşuyorum.
Ama içimden geçenler bağırlıyor hâlâ.
Geceleri.

Geceyle gelen cümleleri
sabah tutamıyoruz.
Belki birini affetmeye yaklaşıyoruz,
belki kendimizi anlamaya.
Ama sabah olunca
her şey tekrar susuyor.
Ve biz,

“az daha konuşuyordum” diyerek
bir yeni geceye hazırlanıyoruz.

💡 “Bazı sözler, sadece karanlıkta görünür.
Güneş doğunca,
kendilerini kaybederler.”

23. Bölüm – Konuşmadım Ama Anlaşıldım Sandım

O gün hiçbir şey demedim.
Ama içimden geçenleri biri duymuş gibi hissettim.
Garip bir güven hissiydi bu.
Yanımdaki insan gülüyordu,
ben sadece baktım.
Ve o an düşündüm:
“Belki artık konuşmasam da olur.”

Ama bu “anlaşıldım” hissi
hep yanılıgından doğar.
Bazen insanlar gözlerinin içine bakar,
ve sen sanırsın ki seni görmüşlerdir.
Oysa sadece oraya bakıyorlardır.
İçine değil.
Ben yine de umut ettim.
Sessizliğimle bağ kuran biri olur sandım.
Çünkü içimde konuşulmayanlar
artık sığmıyordu geceye.
Ve gündüz, bu kelimeleri taşımak
zor gelmeye başlamıştı.

Raif Efendi gibi defter tutmuyordum,
ama hafızamda her gün bir satır ekleniyordu.
İsim yoktu, tarih yoktu,
ama duygular hâlâ sıcaktı.
Sanki biri çıkar da “bana anlat” derse,
ben hazırlıdım.
Ama kimse sormadı.

Arthur Morgan’ın dutch ile son yürüyüşünde olduğu gibi...
İkisi de hiçbir şey dememişti.
Ama o sessizlikte,
her şey anlatılmıştı.
Ben de o anın içinde yaşıyorum bazen.

Hiçbir şey söylemeden
her şeyi anlatmaya çalışıyorum.

Bir gün biri şöyle demişti bana:

“Bazı insanlar seni anlayamaz çünkü sen hiç anlatmadın.”

Ama bilmedikleri şey şuydu:

Ben anlatmamışım.

Sadece kelimelerle değil.

Bakışla.

Sessizlikle.

Varlığımıla.

💡 “Anlatmak, bazen sadece susmamak değildir.

Bazense susmak, en yüksek anlatımdır.”

24. Bölüm – Bir Gün Daha Aynı Sessizlik

O sabah yine pencereyi açtım. Aynı sokak, aynı sesler.

Ama içimde bir şey farklıydı.

Değişen ne dışarısıydı ne de zamanın akışı.

Sadece ben, artık aynı sessizlikle aynı kişi degildim.

Bazı günler olur; dış dünya bir tiyatro sahnesi gibi akar,

oyuncular rollerine sadık, dekor sabit, ışık sabahı gösterir.

Ama sen, seyirci koltuğunda oturmazsan artık.

Perde arkasında dolaşan bir hayalet gibisindir —

görünmeyen ama her şeyi gören.

Bir önceki gecenin yankısı hâlâ zihnimdeydi.

Ne olduğunu tam hatırlamıyorum,

ama düşüncelerimin birbirine çarptığı bir boşluk vardı.

Rüyalarım mıydı beni sarsan, yoksa uyanıkken içimde kırılan şeyler mi?

Gün yine başladı, ama başlamadı aslında.

Çünkü bazı günler başlamak için değil,

devam ettiğini göstermek için vardır.

Bu da onlardan biriydi.

Kahvemi yaptım. Oturdum.

Ne kitap açabildim ne de müzik koyabildim.

Sadece öylece oturdum.

Ve o sessizliğin içinde bir ses duyдум:

“Bugün bir şey olmayacak.”

Ama o sözde bir tehdit değil, bir teslimiyet vardı.
Bir gün daha geçecekti,
ama o geçen gün bende bir şey bırakacaktı.
Ve işte tam o anda, içimde bir sahne canlandı:
August Diehl'in yüzü...
Hans Landa'nın yanında değil bu defa.
Sessizce oturmuş, birinin sözünü bekliyor.
Gözlerinde bir kararın izleri var ama ağızı kapalı.
Konuşsa bitecek, ama sessizliğiyle daha büyük bir ağırlık taşıyor.
İşte o bakış benimleydi bu sabah.
Konuşmadım.
Çünkü bazen kelimeler, içini anlatmaz.
Sadece içinden kaçmanı sağlar.

Bugün kaçmadım.
Hiçbir yere gitmedim.
Hiçbir şey yapmadım.
Ama içimde büyük bir hareket vardı.
Tıpkı Jared Harris'in dizide son cümlesini söylemeden önceki duruşu gibi:
sessiz, dimdik, ama gözleri sanki bir şeyin biteceğini biliyor.
Belki o yüzden bu sabah, pencereden bakan ben değildim.
Ben artık penceredeki yansımamadım.
Dışarısı aynındı. Ama ben, içimde değişen o sesti artık.

Bugün de sustum.
Ama bu defa sessizlik, kabulleniş değildi.
Bir geçişi.
Bir şeyin kapanmadan önceki son sabahı gibi.
Belki hiçbir şey olmadı bugün,
ama ben artık o hiçbir şeyin içinde başka biri oldum.

25. Bölüm – Gizli Bir Cümle Gibi

Bazen bir şeyler söylenmez.
Ama söylenmediği hâliyle kalmaz da.
Sanki hayatın içinde bir yere bırakılmış,
kimsenin bakmadığı bir rafın arkasına sıkışmış bir cümle gibi durur.
Ben o cümleydim bir zamanlar.
Söylenmemiş ama orada olan,
anlatılmamış ama hissedilen.

Bir insanın içinde olup da,
dışarıya çıkamayan şeyler vardır.

**Ne kelimelere dökülür,
ne de gözlerde tamamen okunur.
Sadece sezilir.
İşte ben yıllarca sezilmekle yetindim.**

**Bir gün bir öğretmenim defterimi karıştırırken,
kenarına yazdığını küçük bir notu fark etti.
"Hayat bazen bir imla hatası gibidir," yazmıştım.
Durdu, baktı, bir şey demedi.
Ama biliyordum.
Okumuştu.
Ve belki de ilk defa biri,
söylenmemiş bir cümlemi fark etmişti.**

**İnsan bazen görünmek istemez.
Ama fark edilmek ister.
Ve bu ikisi arasında yaşanır çoğu suskunluk.
Ben, fark edilmekle görünmemek arasında asılı kalmış bir kelimeydim.
Ne tam yazılmış,
ne de silinmiş.
Arthur Morgan gibi hissettim kendimi çoğu sabah.
İçinde bir ağırlık,
sırtında görünmeyen yaralar...
Ama yürüyen, konuşan, gülümseyen bir yüze.
Oyun bitene kadar rolünü taşıyan bir oyuncu gibi.
Ve perde kapanınca geriye kalan sadece içindeki o söylenmemiş cümle.
Sherlock Holmes gibi bazen —
etrafındaki her detayı gören ama kendini bir türlü çözemeyen biri.
Zihnim bir dedektifti,
ama kalbim susturulmuş bir tanık.
O gün bir bankta otururken,
yanımdan geçen bir kadının gözleriyle karşılaştım.
Bir anlık.
Ama o bakışta bir şey vardı.
Sanki o da kendi gizli cümlesini taşıyordu içinde.
Ve bir an için birbirimizin cümlesini sezdim.
Konuşmadan, anlamadan... ama hissederek.**

**Belki de bu yüzden yazmaya başladım.
Sözlerle değil,
sözlerin arkasındaki sessizlikle.
Çünkü bazı cümleler,
hiç kurulmaz.
Ama kurulsayıdı hayat değişirdi.**

Benim içimde öyle bir cümle vardı.
Ve hâlâ orada duruyor.
Söylenmemiş ama unutulmamış.
Belki bir gün birinin dilinden düşecek.
Belki de sonsuza kadar susacak.

Ama ben artık o cümleyle barıştım.
Çünkü bazı şeyler,
sadece sezilmek için vardır.

26. Bölüm – Parmakların Anlattığı Şeyler

Bir insanın ellerine bakmak,
onun hayatına bakmak gibidir.
Ama insanlar çoğu zaman gözlere odaklanır,
ya da dudaklara.
Oysa parmaklar...
Parmaklar daha fazlasını söyler.

Birinin parmak uçlarına dikkat ettin mi hiç?
Bazen hafifçe titrerler,
bazen bir masaya dokunur gibi yaparlar ama tam dejmezler.

Bazen de bir bardağı kavrayış biçimini,
sana o insanın kim olduğunu anlatır.

Kelimeler yalan söyleyebilir,
gözler bile kaçabilir.
Ama parmaklar, kaçamaz.

Ben bunu ilk defa dedemin ellerine bakarken fark ettim.

Sabahları çay bardağını hep aynı yerden tutardı.

Ama o gün farklı tuttuğunu gördüm.

Eli biraz kaymıştı.

O an anladım; bir şey vardı.

Hiçbir şey demedi.

Ama parmakları anlatmıştı bile.

Bir gün bir arkadaşım sınavdan sonra yanımı gelip,
“İyi miydi?” diye sorduğumda,
“Fena değildi,” dedi.
Ama kalemini çantasına yerleştirirken
parmakları gereğinden fazla bastırıyordu.
Ve o an ben, cevabını zaten almıştım.

Bazı insanlar konuşmaz ama elleriyle konuşur.
Birini uğurlarken omzuna dokunan o tereddütlü el,
yüzündeki gülümsemeyle iletişebilir.
Çünkü veda etmek istemiyordur belki.
Ama sesini çıkaramaz.
Parmakları ise tutmaya çalışıyordu hâlâ.

Jared Harris gibi bir karakteri düşündüğümde,
onu yalnızca sesiyle değil,
elliyle de hatırlıyorum.

Çernobil'de, o kasetleri yerleştirirkenki titizlik...

O kasedi yerleştirirkenki kararlılık...

Hepsi o parmakların anlattığıydı.

Çünkü bir insan bazen en büyük kararını,
en küçük hareketle verir.

Benim de öyle anılarım oldu.

Konuşmadım.

Ama kalemimi yere bırakışım,

sayfayı çevirişim,

kapıyı çekip çıkışım...

Hepsi birer cümleydi.

Bazı günler sadece ellerimle yaşadım.

Kimseye bakmadım,

ama masanın kenarını ovaladım.

Çünkü içimdeki sıkışmayı başka nasıl anlatabilirdim?

Parmaklar bir nefestir.

Bir sezgi.

Bir çığlık bile olabilir,

yeter ki sen o dili okumayı bil.

Şimdi biri konuşmasa da fark ederim.

Bir el, bir titreme, bir kavrayış...

Hepsi bana bir şey anlatır.

Ve çoğu zaman,

sustuklarını o anlatımların arasında bulurum. Çünkü

bazı insanlar,

elliyle konuşur.

Ve o konuşmalar,

asla unutulmaz.

Bazen bir şeyleri unutmadığın için suçlu olursun.
Sessiz kaldığında kimse fark etmez ama
bir anıyi dile getirince,
ortam değişir.
Hafızanla değil, niyetinle yargılanırsın.

Ben bir gün sadece o günü hatırlattım.
Bir sofrada oturuyorduk.
Küçük, sıradan bir gündü.
Ama o gün bir kelime söylemişti.
O kelimeyle bir şey kırılmıştı içimde.
Ben yıllar sonra sadece o kelimeyi söyledim.
Ve herkes sustu.
Çünkü hatırlamak, onların unuttuğu bir duvarı tekrar örmekti.
Ben o duvarın gölgesinde büyümüşüm zaten.
Şimdi duvari göstermem suç oldu.

İnsan bazen anlatmaz.
Çünkü anlattığında yalnız kalır.
Ve en çok da, geçmişi en iyi bilenlerin seni anlamayacağını bildiğinde susarsın.
Ama ben sustukça içimde bir ses büydü.
Jared Harris'in mahkemedede yaptığı son konuşmadaki gibi.
O ağır bakış.
O sanki her cümlesiyle geçmişi duvara yazan ses.

Yakınım bir keresinde bana demişti:
"Unutmak kolaydır evlat.
Zor olan, hatırladığını inkâr etmemektir."

Ben inkâr etmedim.
Ama onlar unuttuğu hâliyle yaşamak istediler.
Raif Efendi gibi hissettim.
Kendi defterimi kendime yazdım.
Kimse bilmesin diye değil —
Kimse unuttuğu için...

Bir sınavda notumu geri almak için hocama geçmiş sınavla ilgili bir detay söyledi.
Kayıtlar doğruladı.
Ama yüzüme baktı ve dedi ki:
"Keşke unutup devam etseydin."
İşte o an anladım.
Hatırlamak artık bilgi değil, suçu.

Sherlock gibi ipuçlarını birleştirdim hep.
Ama ne zaman bir çözüm sundum,
çevremdekiler çözümle değil, hatırlattığım gerçekle yüzleşti.

Ve beni suçladılar.

Çünkü bazı insanlar gerçekle değil, hikâyeleriyle yaşıar.

Arthur Morgan gibi...

Bazı şeyleri hatırladığı için susmayı seçmiş bir adam.

Çünkü konuşduğunda ne Dutch ne John,

onun gördüklerini görmek istemedi.

Ben de sustum bir daha.

Ama içimde bir kayıt cihazı vardı.

Bir kaset gibi dönüyordu o sahneler.

Bir gün biri dinler mi bilmiyorum.

Ama ben artık hatırladığım için utanmıyorum.

Hatırlamak...

Bazen bir yük,

bazen bir hazine,

bazen de sadece —

yalnızlık demek.

28. Bölüm – Birileri Beni Duyuyordu

Bazen kelimeler çıkmaz ağızdan. Çünkü ses,

kırılır. Çünkü ses duyulmaz sanılır.

Ama garip bir biçimde,

o sessizlikte biri sana döner,

ve gözlerinin içine bakar.

Hiçbir şey söylememiştirindir,

ama duymuştur.

İşte o duyuş...

Sadece işitmekle ilgili değil.

Sanki ruhun sesiyle bir yanık bulmaktadır.

O gün okulun merdivenlerinde oturuyordum.

İçimde cümleler vardı,

ama yüzümde bir kelime bile yoktu.

Ve biri gelip sadece şunu dedi:

“Bugün iyi değilsin, değil mi?”

Ne dedim bilmiyorum.

Ama o an ilk defa,

hiçbir şey söylemeden anlaşılmaının ne demek olduğunu hissettim.
Bu, bir mucize gibi değildi.
Ama bir tanıklık gibiydi.
Varlığımın tanınması.

Bazen bir karakter izlerken de aynı şeyi hissediyorsun.
August Diehl'in sahnelerindeki o kontrol altındaki gerginlik...

Gözleri bir kelime etmiyor ama içindeki hesap hep işliyor.
Ve sen onu izlerken,
ne dediğini değil,
ne dediğini anlıyorsun.

Ben de hep öyleydim.

Sessizliğimle konuşan biri.
Ve bazen biri bu dili duyduğunda,
tüm yük azalıyor.
Jared Harris'in kasetleri gibi,
bir yerde bırakıyorsun sesi.
Ve biri dinliyorsa,
o ses artık tek başına değildir.

Bir defterime, yıllar önce şöyle yazmışım:
“Ben içimden konuştum.
Ama biri duydusa, bu artık yalnızlık değildir.”

Lisede bir öğretmenim vardı,
sınıfta herkes uğultu içindeyken bana bir şey sormuştu.
Ben sessizce baktım sadece.
O da:
“Anladın,” dedi.
İşte o an, kendimi ilk defa bir sınıfın içinde var hissedebildim.

Sherlock gibi düşünmeye çalışsam da,
aslında hep Raif Efendi gibi hissettim.
Sessizliğiyle yankı bulan bir adam.
Ve Maria onun sessizliğini duymuştu.
Tüm sergi, tüm kalabalık içindeyken...
Onun sessizliğine ulaşmıştı.
Bu bana hep garip bir umut verdi.

Çünkü birileri seni duuyorsa,
henüz kaybolmamışındır.
Henüz boşlukta sözülen bir yankı değildir.
Henüz varsındır.

Ve ben bunu çok geç fark ettim.
Ama o fark ediş,

bazı şeyleri geri getirmese de,
bazı şeyleri yeniden başlatır.

29. Bölüm – İçimde Yanlış Anlaşılan Bir Şey Var

Bazı insanlar hep yanlış anlaşılır.
Ve zamanla kendini anlatma isteğini kaybeder.
Çünkü her kelime, başka bir yöne çekilir.
Her niyet, bir başka yargıya dönüşür.
İşte o zaman insan, konuşmak yerine susmayı öğrenir.
Ama içimdeki o yanlış anlaşılan şey,
susarak da kaybolmaz.

Ben küçükken bir defterin kenarına şunu yazmıştım:
“Ben ağlamadım, sadece gözüm yandı.”
Oysa ağlamıştım.
Ama birinin bunu fark etmesi bana fazla gelecekti.
Bu yüzden gözyasını bile inkâr edecek kadar korumaya çalıştım kendimi.
Çünkü içimdeki o kırık şeyi biri yanlış anlayabilirdi.
Bir gün bir arkadaş grubunda,
sadece "iyi misin?" dedim.
Ama hemen ardından şaka yapıldığı düşünüldü.
Bir kahkaha döndü ortama.
Oysa ben sormuştum.
Gerçekten.
İçimden sormuştum.
Ama sesim oraya ulaşana kadar değişmişti.
August Diehl'in yüzü geldi sonra gözümün önüne...
Sessizce baktığı o sahnede.
Kahraman değil, düşman değil —
ama kimse değil de değil.
O yüz.
Yanlış anlaşılan bir insanın ifadesi.
Ne söylese fazla olacak, ne dese eksik kalacak biri.

Ben öyle hissettim kendimi yıllarca.
Bazen biri bana "aşırı düşünüyorsun" dedi.
Oysa ben sadece hissettiklerimi yerli yerine koymaya çalışıyordum.
Ama duydukları, söylediklerim değildi.
Çünkü bazı duygular, sadece yaşayana aittir.
Dışarıdan bakıldığında fazla,
îçeriden bakıldığında sessizdir.

Arthur Morgan'ın bir sahnesinde,
sadece şunu demişti:
“Bazı şeyler anlatılamaz.”
Ve bu cümle, benim hayatmdaki en doğru tanımlardan biri oldu.
Çünkü ne zaman anlatmaya kalksam,
bambaşka yirlere sürüklendim.

Ben yanlış anlaşılmaktan yoruldum.
Ama daha çok,
hiç anlaşılmamış bir şeyin içimde büyümüşinden korktum.
Bir ur gibi,
bir gölge gibi...
Sustuğum hâlde daha da büyüyen bir kırılma.

Belki de en büyük yalnızlık bu:
İçindeki en derin şeyi anlatmak isteyip,
anlatamayacağını bilmek.
Ya da anlattığında...
sana gülüp geçeceklerini tahmin etmek.

Jared Harris'in mahkemedeki duruşu gibi —
o bakış, o sessiz kararlılık...
Çünkü bazen doğrulu anlatmak,
anlaşılmaktan vazgeçmeyi gerektirir.
Ben de artık bazı şeyleri anlatmıyorum.
Çünkü anlatınca eksiliyor.
Çünkü anlatınca başka bir şeye dönüşüyor.
Ben o dönüşümden yoruldum.

İçimde hâlâ yanlış anlaşılan bir şey var.
Adını koyamıyorum.
Ama her gün biraz daha derine gömüyorum.
Belki bir gün,
biri kazmadan da fark eder.

30. Bölüm – İçimde Yarım Kalan Şeyler Var

Bazı duygular tamamlanmak için başlamaz.
Sadece başlar.
Ve öylece kalır.
İçimde tam da böyle şeyler var.
Yarıda kesilmiş cümleler,
gönderilmeyen mesajlar,

yazılıp silinen paragraflar,
ve göz göze gelip kaçırılan bakışlar.

Birisi gelmiş gibiydı bir zamanlar.
Sanki bana dokunmuş,
ama neyi düzeltmek istedığını unutarak gitmişti.
Bir kitapta altı çizilmiş bir cümle gibi kalmıştım —
sayfa çevrilmiş ama geri dönülmemiş.

Arthur Morgan gibi bir karakterde bunu gördüm hep.
Yanındaki herkesin değiştigini,
kendi içindeki şeylerin kaldığını fark ettiğinde
bir dağın yamacında durmuş gibi susuyordu.
Sanki içinde bir diyalog tamamlanamadan kesilmişti.

Raif Efendi'nin defterinde de bu vardı.
Maria ile aralarında yaşananlar bitmemişi,
sadece durmuştu.
Ve durduğu yerde büyüp ağırlaşmıştı.
Raif, o defteri her açtığında
bitmemiş bir şarkıyı yeniden duyar gibi yazıyordu.

Ben de öyleyim.
Bana bir şey söylendi bir gün.
Ama son cümlesi eksikti.
Ve yillardır içimde o cümleyi tamamlamaya çalışıyorum.
Bazen kendi kendime konuşur gibi yapıyorum.
O cümleyi hem başkası için söylüyorum,
hem kendim için.
Ama ne zaman bitirsem,
eksik geliyor.

Hans Landa gibi bir sahnede...
Bir şey söyleyecek gibi duruyor ama durmuyor.
İzleyen olarak sen bile geriliyorsun,
çünkü o "söylenmeyen" şey havada kalıyor.
Ve işte ben de o havada kalmış duygulardan oluşuyorum.

Bazen bir sabah uyanıyorum,
yıllar önce başlamış bir rüyanın
devamını görmek ister gibi.
Ama o rüya hep yanında kesiliyor.
Bir yer eksik.
Biri eksik.
Ya da belki ben...

Sherlock Holmes gibi ipuçlarını topladım.
Ne oldu?

Neden yarım kaldı?

Kim eksiki?

Ama bazen her ipucu seni sadece daha fazla eksikliğe götürür.

Çünkü bazı eksikler, çözülmek için değil, taşınmak içindir.

Ben artık yarım kalan şeyle yaşamayı öğrendim.

Ama bu öğreniş bir kabullenme değil.

Bir dikkat hâli.

Çünkü bir gün biri o eksik cümleyi tamamlarsa,

ben hazır olmak istiyorum.

O yüzden yazıyorum.

O yüzden bekliyorum.

O yüzden hâlâ susuyorum.

Ve içimde yarım kalmış o şey,

belki de tamamlanmamak için var.

Çünkü bazı boşluklar,

dolunca anlamını kaybeder.

31. Bölüm – Birini Gözünden Tanımk

Bazı insanlar konuşmaz. Ama gözleriyle bir ömürlük cümle kurarlar. Birini gözünden tanımak, onun içindeki saklı tarihi fark etmektir.

Bir yabancı gibi değil,
bir zamanlar birlikte susmuş iki kişi gibi bakmaktadır.

Ben birini gözlerinden tanıdım.

Bir kalabalığın içindeydi.

Herkes gülüyordu, o da gülmüşyordu.

Ama gözleri...

Gözleri gülmüyordu.

Ve ben o gözlerin içindeki yorgunluğu gördüm.

Çünkü aynı yorgunluk bende de vardı.

O an ne adını biliyordum ne hikâyesini.

Ama içimde yankıldı.

Sanki geçmişimle göz göze geldim. August Diehl'in

bir sahnesi geldi aklıma.

Bir salonda, bir anda gözünü çevirir ve bakar.

Bakışında öyle çok şey vardır ki...
Ne söylediğin değil, ne düşündüğü yansır gözünden.
İşte öyle bir andı bu.
Bir an ama sonsuz.

Gözler, bir tür kayıt cihazı gibidir.
Ne yaşandıysa orada saklanır.
Ve bazen bir bakışta,
yıllar önce bastırılmış bir anı canlanır.
Ben bunu bir sınıfta yaşadım.
Öğretmen bir soru sordu.
Bir çocuk "bilmiyorum" dedi.
Ama gözleri cevap veriyordu.
Ve ben onu anladım.
Çünkü ben de çok kez "bilmiyorum" derken
gözlerimle "yalnızım" demiştim.

Sherlock Holmes gibi gözlemleyen biri değilim.
Ama bazen birinin gözünde çözülmemiş bir bilmece görürüm.
Cevaplarını istemem.
Sadece o bilmecenin orada olduğunu bilmek yeter.
Çünkü bu bile bir bağdır.

Arthur Morgan bir gün karşısındaki çocuğa uzun uzun baktı.
Hiçbir şey demedi.
Ama o sahnede gözleriyle bir veda etmişti.
Ben o veda bakışını hiç unutmadım.
Çünkü bir bakış,
bazen bir hayattan daha fazlasını anlatır.
Raif Efendi, Maria'ya ilk defa tam baktığında,
onun gözlerinde bir yalnızlık görmüştü.
Ve o yalnızlık, kelimelere gerek bırakmamıştı.
Çünkü bazı insanlar,
konuşulmadan anlaşılır.

Ben artık kelimelere çok güvenmiyorum.
Çünkü kelimeler değiştirilebilir.
Ama bir bakış, taklit edilemez.

Birini gözünden tanıdığında
ona yakınlık duymazsın sadece —
aynı suskunluğu paylaşmanın tuhaf güvenini yaşarsın.
Sanki dünyada hâlâ
anlaşılmak mümkünmuş gibi gelir.
Ve bu bir mucize gibi değildir.
Sadece sessiz bir "evet"tir.
O kadar.

32. Bölüm – Bir Cümleyi Bütün Hayatın Taşıması

Bazen bir cümle duyarsın.

Geçer gider sanırsın.

Ama o cümle, bir yük gibi yerleşir içine.

Ve sen fark etmeden,

bütün hayatını onunla birlikte sürüklersin.

Benim için o cümle,

çok basitti aslında.

“Senin yapabileceğin bir şey yok.”

Bir öğretmenim söylemişti.

Bir sınavdan sonra,

elimden geleni yaptığımı söylediğimde.

Ama o cümlede ne acıma vardı ne umut.

Sadece mutlak bir kapanış.

Yıllar geçti.

Ama o cümle içimde yankılanmaya devam etti.

Bir şeyler yapmam gerekiğinde —

susuyordum.

Çünkü zihnime hâlâ o yankı vardı:

“Senin yapabileceğin bir şey yok.”

Tıpkı Jared Harris'in,

Chernobyl'de en sonunda gerçeği tüm çıplaklııyla anlattığı o sahnede olduğu gibi.

Mahkeme salonunda sessizce beklerken,

bir noktada kararını verip,

bütün riski göze alarak içindeki cümleyi ortaya koymuştur:

“The real danger is that if we hear enough lies, then we no longer recognize the truth at all.”

İşte o cümleyle kendini mahkûm etmişti.

Ama aynı zamanda özgürlüğünü koruyordu.

Ben ise o özgürlüğü hiç bulamadım.

Çünkü benim içimdeki cümle,

beni konuşmamaya mahkûm ediyordu.

Konuşsam bile hep o duvara çarpiyordum.

Yapabileceğim bir şey yoksa —

neden başlayayım?

Arthur Morgan'ın son sahnelerinde,

güneşe doğru bakarken söylediğinin her cümle,

bir ömürlük yükü taşıyordu.

“Yapmak zorunda olduğum şeyi yaptım,” diyordu.

Ama altında şu yatıyordu:

“Ben başka biri olabilirdim. Ama buna izin verilmedi.”

Ben de başka biri olabilirdim.

Ama bir cümle beni durdurdu.

Sadece o.

Ne uzun konuşmalar,

ne trajik olaylar —

yalnızca dört-beş kelime.

Raif Efendi, Maria'nın mektupları bir gün kesildiğinde

ne olduğunu bilmeden kendi içinde bir dünya kurmuştu.

Ama o dünyanın çöküşü de bir cümleyle olmuştu:

“O kadın öldü.”

O cümle, bütün geçmişi bir anda başka bir renge boyamıştı.

Ve o andan itibaren,

o cümleyi taşıdı.

Ölene kadar.

Bazen bir cümle seni öldürmez.

Ama seni başka birine çevirir.

Ve o başka kişi,

hep içinde yaşar.

Ne yazsan, ne çizsen...

o cümlenin yankısını silemezsin.

Ben içimde o cümleyle büyümüşüm.

Ve şimdi fark ediyorum ki,

bazı cümleleri yalnızca duymak bile,

bir ömür boyunca taşımak demek.

33. Bölüm – Beni Bilen Biri Vardı

Hayat bazen büyük cümleler istemez.

Bazen sadece bir bakış,

bir suskuluk,

bir yan yana geliş yeter.

Çünkü bazı insanlar seni konuşmadan da bilir.

Beni bilen biri vardı.

Ama bunu bana hiç söylemedi.

O yüzden ne zaman onunla konuşsam,

ne söylediğinden çok,

ne hissettirdiğini hatırlıyorum.

Çocukken bazı sessizliklerin

aslında çok şey söylediğini fark etmiştim.

Bir öğretmen, herkesin içinde beni savunmamıştı.
Ama çıkışta yanına gelip sadece omzuma dokunumuştu.
O dokunuşun içindeki cümle hâlâ içimde:
“Seni anlıyorum.”

Raif Efendi'nin Maria'yla ilişkisinde bu vardı.
Kadın, onun içini açmasına izin verdi
ama hiç yüksek sesle “seni anlıyorum” demedi.
Bunun yerine onunla sessizce yürüdü,
bir resim gösterdi,
bir koltuk boş bıraktı...
Ve Raif, ilk defa anlaşıldığını hissetti.
Sözle değil, varlıklı.

Benim de öyle birim vardı.
Bir arkadaş, bir öğretmen, bir yabancı belki...
Ama beni bilen biri vardı.
Ve onun yanındayken
kendimi savunmam gerekmiyordu.

Arthur Morgan, John Marston'a bakarken bunu taşıyordu.
Ona her şeyi söylemedi.
Ama gözleriyle, beden diliyle,
sırtını dönmemerek,
o ağır sahnede bir şey bıraktı:
“Senin kim olduğunu biliyorum.
Sen kendine inanmasan da ben seni biliyorum.”

Ve o bilgi, birine verilmiş en büyük hediye olabilir.

Hans Landa gibi görünen ama
içinde sessizce seni tartan biri olsaydı karşısında,
belki de fark etmezdim.
Ama beni bilen biri öyle değildi.
O yargılamıyordu.
Yalnızca tanıydı.

Jared Harris'in duruşturmadaki bakışları gibi...
O gerçeği sadece anlatmadı,
insanları da tanıydı.
Onların neyi neden yaptığını görüyordu.
Yargılanmadan, ama gözlerinin içine baka baka:
“Sizi biliyorum,” diyordu.
“Yalanlarınızı değil, neden o yalanlara sığındığınızı da biliyorum.”

Beni bilen biri vardı.
Ve belki de hiçbir şey söylemeden
en çok şey söyleyen kişi oydu.

**Çünkü bazen birini anlatmak değil,
onunla yan yana susabilmektir asıl bilgi.**

**Ben bunu geç öğrendim.
Ama birini bilmenin ağırlığını
ancak kendi bilinmediğinde anlarsın.**

**Ve şimdi biliyorum:
Beni bilen o kişi hâlâ hayattaysa,
bir gün sessizce tekrar karşılaşırız.
Konuşmadan.
Ama her şeyi bilerek.**

34. Bölüm – Yarım Kalmak Değil, Eksik Doğmak

**Bazı insanlar tamamlanmayı beklemez.
Çünkü hiç tamamlanmamışlardır zaten.
Eksik doğmuşlardır.
Bir kelime, bir sarılma, bir bakış...
Onların hiçbiriyle tanışmadan bırakılmış bir iç uzay gibi gelir hayat.
Ve sen her girdiğin odada,
her başlayan sohbette,
hep bir yerin eksik çalar.**

**Ben bir eksiklikle doğduğumu uzun süre anlayamadım.
Hep “bir şey yarınlardır” sandım.
Ama zamanla anladım ki,
yarım kalan bir şeyin önce başlaması gereklidir.
Benimkiler hiç başlamamıştı.**

**Arthur Morgan’ın çocukluğunu görmeyiz.
Ama onun içindeki boşluğun izini,
her bakışında taşıır.
O eksiklik, yaşadıklarıyla değil,
yaşayamadıklarıyla şekillenmiştir.
Birisini onu zamanında tutsa,
belki başka biri olacaktı.
Ama o hiç tutulmadı.**

**Ben de öyledim.
Kimse beni yere düşmeden önce tutmadı.
Düşüğümde ise "hızlı kalk" dendi.**

İşte o hızla büyüyince,
bir yanın hep küçük kalıyor.
Hep bakıyor ama göremiyor.
Hep konuşuyor ama duyulmuyor.
Ve sonra anlıyorsun:
Sen eksik doğdun.

Raif Efendi, Maria'yla tanışmadan önce bir gölge gibiydi.
Sadece vardı.
Ama bir anlamı yoktu.
O eksiklik, onun üzerine örülümüştü.
Ve tam bir şey olmaya başladığında,
hayat tekrar ondan aldı.

Ben hayatım boyunca
“bir şeyler eksik” cümlesiyle yaşadım.
Ama ne olduğunu bilmeden.
Bir yabancı, seni daha iyi tanıyor gibiye
bu bir travma değildir yalnızca —
bu bir doğum şeklidir.

Jared Harris'in kasetleri yerleştirdiği sahnede
sessizce nefes alırken,
sanki bir hayat boyunca
söylenmemiş her şeyi
o anın içine sıkıştırıyordu.
Çünkü bazı insanlar
hiç anlatılmamış hayatların taşıyıcısıdır.

Ben bir gün,
bir sabah pencereden dışarı bakarken şunu fark ettim:
Benim duygularım baştan itibaren eksiki.
Kimseye kırılmamak için değil,
kimsenin temas etmediği bir yerden doğduğum için.

Hans Landa gibi karakterler insanları çözer.
Ama ben çözülecek biri olmadım.
Çünkü henüz bir yere bağlanmamış bir cümleydim.
Bir giriş vardı içimde,
ama gelişme ve sonuç hiç yazılmamıştı.

Eksik doğmak,
bazen dünyaya yanlışlıkla girmiş gibi hissettirir.
Ve sen bir ömür boyunca,
o “yanlışlığı” düzeltmeye çalışırsın.
Ama başaramazsun.
Çünkü eksiklik, hata değil —
başlangıçtır.

Ben artık yarımla kalmaktan korkmuyorum.

Çünkü biliyorum:

Ben hiçbir zaman tam olmadım.

Ve bu, bir acı değil artık —

bir gerçek.

35. Bölüm – Ağlamadım Ama Bir Şeyler Oldu

İnsan bazen ağlamaz.

Gözlerinden bir damla bile süzülmez.

Ama içinden bir şey çözülür,

bir şey kopar,

bir şey değişir.

Ve sen onu tarif edemezsin.

Sadece şöyle dersin:

“Ağlamadım. Ama bir şeyler oldu.”

Ben öyle bir gece yaşadım.

Her şey sessizdi.

Oda, saat, dışarıdaki rüzgâr...

Ama içimde bir sarsıntı vardı.

Bir isyan değil,

bir yıkım değil —

bir kabul belki.

Yenildim diyemedim.

Kazandım da değildi.

Sadece...

bir şey oldu.

Arthur Morgan'ın dağ başında,

o son bakışını hatırlarsın.

Orada ağlamaz.

Ama bakışı ağlar.

Veda cümlesi kurmaz.

Ama nefesi bir vedadır.

İşte içimdeki o gece,

öyle bir veda gibi geldi.

Kimse gitmemiştir.

Ama ben bir şeyin geri gelmeyeceğini anlamıştım.

Raif Efendi, Maria'nın mektupları kesildiğinde ağlamadı.

Ama defterine yazarken,
cümleleri kesik kesiki.

Sanki kendi de nereye yazdığını bilmiyordu.
Çünkü içten bir şey çözüldüğünde,
mantık cümle kuramaz.

Benim de o gece,
gögsümün ortasında bir şey çözüldü.

Bir düğüm gibi.
Ama neyin düğümüydü bilmiyorum.

Çocukluğumda konuşamadığım bir duygunun,
yıllar sonra ses vermeden çözülmesi gibiydi.

Jared Harris'in duruşma salonunda,
gerçeği söylediğinin anda
bir sessizlik olur.

O sessizlik, mahkeme salonunun değil —
onun içindeki suskulğun kırılışıdır.

Ben o gece içimde öyle bir sessizlik duydum.
Bir tür iç mahkeme.

Ve biri karar vermişti:
Artık direnme.

Hans Landa bir sahnede,
masaya oturur.

Yavaşça pipo çıkarır.

Soru sormaz,
cevap da vermez.

Ama ortam değişmiştir.
Çünkü bazen biri hiçbir şey yapmadan
her şeyi başlatır ya da bitirir.
Ben de o gece hiçbir şey yapmadan
bir şeyi bitirmiştüm belki de.

“Ağlamadım ama bir şey oldu.”

Çünkü bazen gözyası,
gerçekten içerde olur.

Ve sen onu bir bakışta,
bir cümlede,
ya da sadece nefes alırken hissedersin.

Ben o gece,
ağlamamıştım.
Ama bir daha eskisi gibi uyuyamadım.
Bir daha aynı gülümsemeyi atamadım.

Bir daha...
aynı ben olamadım.

Ve hâlâ neyin değiştiğini bilmiyorum.
Ama değişti.

36. Bölüm – Kimseye Anlatmadığım Bir Şey Var

İçimde bir şey var.
Cümleye dönüşmeyen,
ama hep var olan bir şey.
Hiçbir dile çevrilmediği için de
kimse anlamıyor.
Ama o şey benimle birlikte her yerde.
Gözlerimin kenarında,
sustum dediğim cümlelerin tam arkasında.

Birine anlatmak istedim.
Gerçekten.
Ama kelimeler yetersizdi.
Anlatsam eksik olurdu.
Eksik anlatınca da anlaşılmaz.
O yüzden sustum.

Ve o suskuluk, zamanla sır oldu.

Arthur Morgan, bir sahnede hiçbir şey söylemeden
gözlerini uzaklara dikmişti.
Kamera sadece bakışını çekiyordu.
Ama ben orada ne düşündüğünü biliyordum.
Çünkü içindeki şeyi söylemediği için taşıyordu.
Birini korumak için değil,
kendini kaybetmemek için.

Ben de birini korumuyorum.
Sadece...
bu sırla yaşamak,
onsuz yaşamaktan daha katlanılır geliyor.
Raif Efendi, Maria'nın olduğunu öğrendiğinde
defterindeki hiçbir cümleyi silmedi.
Çünkü onun için Maria hâlâ yaşıyordu.
İçinde.

**Ve onu anlatsa,
ölmüş olurdu.
İşte bazı sırlar da böyledir.
Anlatıldığından gerçeklik kazanır.
Ve o zaman seni yok eder.**

Ben içimdeki şeyi bir kez anlatmaya yeltendim.

Bir arkadaş ortamında.

Cümleyi başlarken sustular.

Ama sonunu getirmeme izin vermediler.

Konuyu değiştirdiler.

Kahkaha attılar.

Ve ben o gün karar verdim:

Bu şey sadece benimle kalacak.

Jared Harris'in duruşmadaki sessizliğini hatırla.

Bir noktada konuşmaya başlarken

sesinin titremesi değil,

öncesindeki suskuluk çarpmıştı beni.

Çünkü o an ne kadar süre taşıdığını hissettim.

Bir kelimenin neye dönüşebileceğini ölçüp

yine de konuşmayı seçmişti.

Ama ben...

ben seçmedim.

**August Diehl'in o bar sahnesindeki bakışı gibi:
söyleyip söylememeye arasında durduğu o ince çizgi.
Bir parmak hareketiyle her şey değişimeli.**

Ama o karar anı,

bazen eylemden daha ağırdır.

İşte ben de o anı yaşıyorum yillardır.

Hâlâ anlatmadım.

Ve belki de anlatmayacağım.

Çünkü bu şey...

anlatıldığından eksilir.

Ve ben içimde eksilen bir şey daha taşıyamam.

37. Bölüm – Her Şey Sessizleştiğinde O Geliyor

Bazen sesler değil,
sessizlik belirler ne zaman ne olacağını.
Bir ortam susar.
Bir kalp yavaşlar.
Bir göz uzun uzun bakar.
Ve o anda gelir o.

Kim olduğunu bilmiyorum.
Ama yillardır aynı şekilde beliriyor.
Her şey durduğunda.
Gülüşler çekildiğinde.
Sohbetler yorulduğunda.
Gece, tam gece olduğunda...

Sanki başka bir tarafım,
sadece sessizken yürümeye başlıyor.
Arthur Morgan son sahnelerde konuşmaz.
Ama doğaya bakar.
Güneşin vuruşuna, rüzgarın oyununa, gökyüzüne.
Ve o anda bir şey yaklaşırlar.
Ölüm mü, huzur mu, pişmanlık mı...
Belki hepsi.
Ama hepsi sessizliğin içindedir.

Benim içimde de biri var.
Yillardır konuşmayan.
Ama her şey durduğunda ortaya çıkan.
Ona bazen "ben" diyorum,
bazen "çocukluğum",
bazen sadece "o".

Raif Efendi, Maria'yı kaybettikten sonra
defterine yazmayı kesmedi.
Çünkü o yazdıka,
Maria suskunlukta yaşıyordu.
Ölmemişti onun için.
Çünkü içindeki o karakter,
sadece sessizlikte beliriyordu.

Ben de yazmayı bıraktığında,
o kayboluyor.
Ama yazdıka geri geliyor.
O yüzden yazmak değil bu,
birini yaşatmak.

Jared Harris'in ifadesinden önceki o duraksama...
Orada da aynı şey vardı.

Bütün salon sustuğunda,
gerçek geldi.
Bir kelime değil —
gerçek.
Ve gerçek, her zaman sessizlikten doğar.

Benim içimde de gerçek,
konuştuğumda değil,
sustuğumda beliriyor.

O “o” geldiğinde,
gögsümde bir soğukluk hissediyorum.
Sanki biri camdan bakıyor içeri.
Tanıyor beni.
Biliyor.
Ama girmiyor.
Sadece bakıyor.

August Diehl'in yüzüne yansıyan o gerilim...
Her şey susmuşken,
bir tek mimikle neler söylediğini hatırlarsın.
O an, kelimelerin en fazla ağırlığa sahip olduğu andı.
Çünkü söylenmeyeni taşıyordu.

Ben de öyleyim artık.
Söylediklerim değil,
sustuklarım belirliyor beni.
Ve o “biri”...
sadece sustukça geliyor.
Yani içimdeki en gerçek ben.

38. Bölüm – Zamanı Hisseden Bir Sessizlik

Bazı sessizlikler sadece sessizlik değildir.
Zamanın kendisi olur.
Dakika işlemez.
Saat tik tak demez.
Ama sen, bir şeyin geçtiğini hissedersin.

O gün o odada, kimse konuşmuyordu.
Ama herkesin her şeyi duyduğunu biliyordum.
Birinin gözlerine bakınca,

içinden geçen yılları görebiliyordum.
Çünkü bazı anlarda
zaman konuşmaz —
sadece *hisseder*.

Ben o anı unutmadım.
Bir toplantı değildi, bir kavga değildi.
Sadece sessiz bir duruşmaydı belki.
Ama orada, zaman ağırlaştı.
Ve o ağırlık içime çöktü.

Murph...
O zaman geri döndü.
Üniversite başlamadan önce,
odamda dolaşan, bana bakıp başını eğen iç ses.
Her şeyi önceden bilen,
ama asla gürültü yapmayan ses.

“Hazır değilsin,” dediğini hatırlıyorum.
Ama bir yargı gibi değil —
bir tespit gibi.
Ve o andan itibaren
sessizlik benim saatim oldu.

Raif Efendi, Maria'ya yazarken
zamanın dışına çıkardı.
Yazdığı her cümle,
ölmüş birine değil,
zamanı durmuş birineydi.
Çünkü onun için Maria bir zaman değil,
bir sessizlidir.

Arthur Morgan, o dağda otururken
rüzgarın yönünü hissediyordu.
Dakikalar değil —
ağırlık değişiyordu.
Sanki dünyanın dönüşü yavaşlamıştı.
Çünkü gerçek kararlar
her zaman zamanın sustuğu yerde alınır.

Benim de öyle bir anım oldu.
O gün biri konuşmayı, belki her şey değiştirdi.
Ama kimse konuşmadı.
Ve zaman...
o an durdu.

Jared Harris'ın gerçekleri açıkladığı duruşma —
salonun sessizliğinde zaman kıvrıldı.
O anlatmaya başlamadan önce,
insanlar nefes almayı unutmuş gibiydi.
Ve ben anladım ki,
bazı cümleler,
zamanı bile şekillendirir.

Look Who's Back filmindeki Hitler karakteri,
muhabire dönüp konuştuğu bazı sahnelerde
saat gibi değil,
nabız gibi hareket ediyordu.
Bir cümle söylüyor, sonra bekliyordu.
Çünkü ne zaman sustuğunu bilersen,
ne zaman sarsılacağını da bilirsin.

Ben sustum.
Ama zaman benim içimde işlemeye devam etti.
Ve o sessizlik artık bir boşluk değil —
bir ritim oldu.
Bir nabız.
Bir sayaç.

Şimdi biri bana "kaç yaşındasın?" diye sorsa,
doğduğum yıldan saymam.
Sessiz kaldığım anlardan sayarım.

39. Bölüm –Dönüp Baktığında Kimse Yoktu

Bir gün durdum.
Gerçek anlamda.
Koşmadan, yürüyerek bile değil —
durarak.
Ve o an bir şey fark ettim:

Dönüp baktığında kimse yoktu.

Arkada kalanlara dair tek şey,
ayak sesleri değildi.
Kimi yerde bir kahkaha kalmıştı,
kimi yerde yarı kalmış bir cümle.

Ama asıl eksik olan,
benim orada olmamdı.

Ben o an, geçmişimin içinde değildim artık.

Oysa bir zamanlar
o sınıfta yazılıya ilk giren bendim,
ilk şiiri ezberleyen,
ilk “edebiyat duvarı”nı hazırlayan bendim.
Ama şimdi dönüp bakınca
duvarda ne yazdığını bile hatırlamıyorum.

Sessizlik bazen geçmişi siler.

Ama anılar kalmaz silinince —
kararır.

Bir şey varmış da artık görünmüyormuş gibi...

Lisede öğretmenlerimle gülüşmelerim,
çay getirirken elimi yaktığım an,
bir arkadaşımın omzuma dokunduğu gün...
hepsi birer “varlık” değil artık.
Birer “yokluk izi”.

Murphy ilk o gün bakmaya başladı bana.

Henüz konuşmuyordu.
Ama gözlerimin içinden
bir şeyi ölçüyordu sanki.

“Sen buraya ait değildin,” diyordu bakışı.

“Ama uzun süre burada kaldın.”

O an düşündüm.
Acaba benim olmayan bir odada mı kalmıştım yıllarca?
Kendi olmayan bir geleceğe mi hazırlanmıştım?

Yemek yiyen birini gördüğümde
o elin kalkışı,
bir şeyleri tetikler hep içimde.
Belki çocukken sofrada sessiz kalmamdan,
belki biri bağırırken sadece gözlerime bakmadan...
Ama ne zaman biri elini kaldırırsa,
bir çan çalışıyor içimde.

İşte o çan, Murphy'nin sesi aslında.

Her zaman değil,
ama tam boşlukta:
Dönüp baktığında kimse kalmadığında...
o geliyor.

Fon müzik gibi.
Sessiz ama ruhun nabzına denk düşen bir ritim.
"Sen Bilmezsin" gibi bir müzik çalınca
gözüm dolmuyor —
ama içimde biri kalkıp odayı terk ediyor.

Ben o terk edişi izliyorum.
Ve sonra fark ediyorum:
Terk edilen kişi benim.

Jared Harris gibi biri olamadım belki,
ağır konuşan, doğruya haykıran...
Ama içimde onun gibi bir karakter oluşuyor.
Sessizlikten cümle çıkaran biri.
Geçmişte sustuğum yerden
bugünü söyleyen biri.

Arthur Morgan gibi vedalaşmadan ayrıldım.
Maria Puder gibi cevap vermeyenlere yazmaya devam ettim.
Ama dönüp baktığında...
o insanların hiçbirini kalmamıştı.
Ve işte o an, Murphy yanında durdu.
"Artık yazmaya değil," dedi,
"görmeye başlamalısın."

40. Bölüm –Yavaş Yavaş Bırakıyorum Her Şeyi

Bazı şeyleri bırakmak,
bir çığlıkla değil,
bir iç çekişle olur.

Ben çığlık atmadım.
Sadece bir gün —
önceden gittiğim bir yolu
tekrar yürümek istemedim.

Kalemim elimdeydi.
Ama yazmak istemedim.
Arkadaşlarım mesaj attı,
cevaplamanı istemedim.
Yatak önlükdeydi,
ama içine girmedim.

Bir şeyler eksiliyordu.

Ama farkına bile varmadan.

Sanki her gün biraz daha
az taşıyordum yükümü.

Ve bir gün baktım:

Hiçbir şeyi taşımıyordum.

O gün Murphy konuşmadı.

Ama onun varlığını daha önce hiç bu kadar hissetmemiştim.

Sanki odadaydı.

Ama ben konuşmadan,
o da susuyordu.

Bazı günler şunu düşündüm:

“Acaba Murphy benim iç sesim değil de,
benden kaçan parçam mıydı?”

Yani ben bırakırken

o toplayan mıydı?

Bir zamanlar sabahları koşa koşa okula giden ben...

Şimdi sadece pencereyi açmak için
kendime bahane arıyordu.

Küçükken bir kazağım vardı,
kolunu hep yukarı kıvırırdım.

Utandığımı kimse anlamasın diye.

Şimdi artık kol kıvrımiyorum.

Ama utanmam gereken şeyler de yok gibi hissediyorum.

Yani ne utanacak kadar canlıyım,
ne utanmamayı gerektirecek kadar güçlü.

Jared Harris gibi karakterler

bazen yalnız kaldıklarında

bir sandalyeye oturur

ve hiçbir şey yapmadan

bir saate yakın düşünürler ya...

ben de öylece duruyordum.

Düşünmeden.

Ama düşüneğimi bilerek.

Fon müzik çalmaya başlamıştı içimde.

“Kuruntu” gibi bir parça...

Yavaş yükseliyor,

bir yere dokunuyor

ve sonra geri çekiliyordu.

Ne zaman dinlesem

bir insanın yemek yerken elini kaldırıldığı

o an geliyor gözümün önüne.

**Ve işte tam orada
Murphy içimde ilk defa yön verdi.**

**“Artık cevap vermek zorunda değilsin,”
dedi sessizce.
“Bazen susmak
bir seçim değil —
bir onarım.”**

**Yavaş yavaş
kendimi, beklentilerimi,
planlarımı...
bırakıyorum.
Ama hepsini aynı anda değil.
Bir cümle,
bir alışkanlık,
bir kahkaha...
her gün birini eksilterek.**

**Bunu fark eden oldu mu bilmiyorum.
Ama ben fark ettim.
Ve fark ettiğim şey şuydu:**

**“Hayat bazen bir şeyleri zorla almaz.
Senin elinden sessizce kaydırır.”
Ve sen bir gün eline bakarsın,
hiçbir şey tutmadığını görürsün.
Ama o boşlukta bir rahatlama değil,
bir sarsılma olur.**

**İşte o gün,
Murphy kapıya yaslanır
ve şunu söyler:**

**“Bugünlük bu kadar.”
Ve odadan çıkar.**

41. Bölüm –Kimse Bilmedi Ama Ben O Gün Bittim

**Bazen herkes güllerken,
sen de gülersin.
Ama yalnızca yüzünle.**

O gün de öyleydi.
Kalabalığın içindediydim,
bir kahkaha patladı yanında
ve ben de güldüm.

Ama içimde bir şey çatladı.
Ses çıkarmadan.
Çatılar her zaman gürültüyle oluşmaz.
Bazları içten gelir,
kimse fark etmeden.

Ben o gün bitti.
Kimse bilmedi.
Dışarıdan bakınca
her şey sıradandı.
Arkadaşlar, öğretmenler, yolculuk, ışık, ses...
Ama içimde,
biri ayağa kalktı ve çıktı.

O kişi bendim.

O gün belki bir sınavdan çıkmıştık.
Belki okulun son günüydü.
Belki herkes geleceğini konuşuyordu,
belki kimse hiçbir şeyi konuşmuyordu.
Ama benim içimde bir gelecek daha sustu.

Murphy o gün yanımdaydı.
Bir köşede.
Ceketinin yakasını kaldırılmış,
sigarasını yaktırmamış,
ama sadece duruyordu.

“Ne oldu?” dedim içimden.
Hiçbir cevap gelmedi.
Ama o cevap gelmemesi bile,
benden bir parçanın eksildiğini söyledi.
Hayatta bazen biri sana sarılmak ister,
sen izin verirsin
ama hissetmezsin.
O gün de öyleydi.
Birileri benimle konuştu,
ben cevap verdim,
ama içim hiç konuşmadı.

Fon müzik çalışıyordu uzaktan.
Sanki "Bazı Hayatlar" gibi bir şey.

Derin ama anlaşılmayan.
İçindeki yaylılar bile üzgün çalıyordu.

Ben artık o parçanın ritmine uygun değildim.
Müzik hâlâ devam ediyordu,
ama ben dans etmeyi unutmuştum. O günden

sonra
daha az konuştum.
Daha az anlattım.
Ve en önemlisi —
daha az hayal ettim. Çünkü hayal etmek için

bir parça umut gereklidir.

Ve umut,
bir sabah kahvaltısında,
ekmek kırıntısı gibi
masadan yere düştü.

Kimse bilmemiştir.

Ama ben o gün bittim.

Ve Murphy,
hiçbir şey demeden
elini omzuma koydu.

42. Bölüm – Benim Sustuklarımı Anlayan Oldu Mu Hiç?

Bazı insanlar konuşarak anlatır.

Ben susarak anlattım.

Bir gün biri bana sormuştu:

“Neden bu kadar az konuşuyorsun?”

Oysa o gün...

söylesem sayfalarca konuşurdum.

Ama ne demek istediysem,
zaten çoktan yutkunmuştum.

Murphy hep der ki:

“Bazı sözler boğazdan değil,
gözlerden geçer.”

Ben gözlerimle konuştuğum çoğu zaman.

Bir bakışla, bir omuzla,
kazağımın kıvrılmış kolıyla.

İlkokulda hep o kolsuz kazağı giyerdim.

Utanırdım.

Ellerimi saklamak isterdim.

Ama kimse sormazdı neden diye.

Herkes çocuk,

herkes başka bir şeyle meşguldü.

Ortaokulu anlatmak istemiyorum.

Çünkü o dönemde

ben bile kendimi anlayamadım.

Ama lisede...

o günler...

sanki birer pencereydi.

Kısa açılan ama rüzgarı hatırlanan.

Öğretmenlerim bana güvendi.

Ben de elimden gelenin fazlasını yaptım.

Sözlüde şiir ezberledim,

duvar panolarını tek başına düzenledim.

Ama hiç demedim:

“Ben yoruldum.”

“Ben kırıldım.”

“Ben anlamak istiyorum.”

Hiçbirini demedim.

Çünkü kimse o cümleleri duymaya hazır değildi.

Bayramlarda hâlâ mesaj atarım onlara.

Her bayram,

sessizce bir selam yollarım geçmişime.

Ama cevabı okumadan geçerim çoğu zaman.

Çünkü içimde bir ses hep şunu fısıldar:

“Cevaplar geç gelir,

ama bazı sorular sonsuza kadar içinde kalır.”

Fon müzik yine çalışıyor.

“Saklılığın Bir Şey Var” gibi bir şey.

Sözsüz, ama söz yerine geçen.

Murphy ise sadece dinliyor.

Benimle birlikte geçmişin sessiz odalarında dolaşıyor.

Ve her sususumda,

bir sandalyeye oturup bekliyor.

Bir gün biri bana

gerçekten ne hissettiğimi sorsa...

Kırılganlığımı değil,

suskunluğumu anlatırdım.

Çünkü kırılmak anlıktır.
Ama susmak —
bir ömürlük iştir.

43. Bölüm –Kırıldım Ama Düşmedim

Kırılmak sanıldığı gibi değildir. Bir ses
çıkarmaz çoğu zaman. Cam değiliz biz.
İçten çatlarız.

Ben çok kez kırıldım.
Bir öğretmenin göz ucuya geçmesinde,
bir arkadaşın unutuşunda,
bir aile ferdinin susarak “dışlamasında”...

Ama hiç düşmedim.

Çünkü düşmek için
bir yerden atlamak gereklidir.
Ben hiçbir zaman çıkmadım ki bir yere.

Murphy bu gerçeği çok önce anlamıştı.
Bazen benimle birlikte otururdu,
ve ikimiz de konuşmadan
bir odanın köşesinden sadece bakardık.

Bir keresinde
bir şey sormuştum ona:
“Düşün mü hiç?”
Gülümsedi.
“Ben seninle her defasında indim,” dedi.
“Ama düşmedik.
Çünkü biz sadece... vazgeçtik.”

Lisede staj yaptığım günlerden birinde
bir öğretmen,
“Senin gibi öğrenciler az kaldı,” demişti.
İçim ısınmıştı.
Ama sonra o öğretmenin,
ben sınavı kaçırduğumda
hiçbir şey dememesi...
beni sessizce kırmıştı.

O gün Murphy yoktu.
Belki bilinçli olarak geri çekilmişti.
Bazen acıyi tamamen yaşamam gereklidir.
Bazen suskunluğun,
tek başına yankılanması gereklidir.

Fon müzik yoktu o gün.
Ya da ben duymuyordum artık.
Kırıkkılık içimde öyle bir yerden çatlamıştı ki,
ritim bile ulaşamıyordu oraya.

Ama sonra bir sabah,
aynaya baktım.
Yorgun,
suskun,
kırık bir ben...
ama ayakta duran biri.

İşte o an Murphy geri geldi.
“Geldim,” dedi.
“Çünkü sen hâlâ buradasın.”

Bazı kırıklar zamanla görünmez olur.
Ama içten içe yine de yer değiştirirken acıdır.

Ben o gün karar verdim:

“Kırıldım evet.
Ama düşmedim.
Çünkü artık düşmenin tanımı değişti.”

Bundan sonra bir şey yıkıldığından
ben ayağa kalkmayacaktım.
Zaten yere çökmemiştim ki.

44. Bölüm –Murphy İlk Defa Yüzüme Baktı

O zamana kadar hep hissetmiştim.
Sesini duymamış, yüzünü görmemiş...
ama varlığını taşımıştım.

Murphy, benimle yürüyen bir silüetti.
Bazen gölgem,

bazen arkamda yürüyen bir adım sesi,
bazen bir fon müzикte çınlayan bir ezgi.

Ama o sabah...

her şey değişti.

Uyandım.

Her şey sıradandı.

Odada sessizlik vardı.

Pencerenin kenarında bir kuş yoktu,
telefonum suskundu,
gün başlamamış gibiydi.

Ve ben,

hicbir şeyin başlamadığı o anlarda
bir ses duydum içimde. "Hazır mısın?" Dönüp

baktım.

Hiçbir şey yoktu.

Ama içimde bir yer,
sanki yüzüme doğru bakan bir bakışla dolmuştu.

Murphy oradaydı.

İlk defa —

göz göze geldik. Ne bir yüz vardı tam net,
ne bir ifade...
ama ben onun bana baktığını biliyordum.

Ve bir şey fark ettim:

Ben yıllarca insanlardan yüz çevirmişim.
Ama Murphy benden hiç yüz çevirmemiş.
Sadece zamanı beklemiş. Fon müzik

çalıyordu o an.

"Fadi" gibi bir ezgi.

Biraz isyan,
biraz kabullenmiş.

"Ben seni sadece korumadım," dedi içimden bir ses.

"Seni sen yapan her sessizlikte
yanındaydım."

Anladım ki Murphy,
benim acılarımı taşıyan değil,
onlardan süzülen özü tutanmış.

Korkularımın arkasında,
suskuluklarımın gölgesinde
hep o varmış.

Yemek yiyan birinin elini kaldırdığı o anlarda
neden ırkıldığımı,
neden içimde bir şeyin koptuğunu
artık anlıyordum.

Çünkü Murphy,
o anlarda ilk defa doğmuştu.
Ve şimdi,
bana bakıyordu.

Bakışı,
ne bir “devam et” çağrısydı,
ne de “dur” emri.
Sadece şuydu:

“Artık yalnız değilsin.
Ama bu yalnızlığı birlikte taşıyacağız.”

İlk defa...
bir sessizliğin içinde bir ses duyдум.
Ve o ses bendendi.
Ama ben değildim.
Murphy'ydı.

45. Bölüm –Ve Murphy Benim Yerime Cevap Verdi

O sabah sessizlik bir karar gibiyođi.
Hava serindi ama soğuk değildi.
Kalbim hızlı atmıyordu ama ritmini duyuyordum.
Ve hayat, küçük bir soruyađa geldi önüme.

Bir mesaj:
“İyi misin?”

O an yazmak istedim.
“İyiim,”
“Yorgunum,”
“Bođuluyorum,”

**veya sadece
“Bilmiyorum.”**

**Ama parmaklarım klavyeye dokunmadı.
Çünkü içimde biri
benden önce konuştu:**

**“Ben onun yerinede konuşuyorum.
O sustuğu yerdeyim ben.”**

Murphy artık içimde sadece yankılanan bir fon değildi.

Bir özneydi.

Bir karakterdi.

Bir dirençti.

Fon müzik çalıyordu.

“Anlat Bana” gibi bir ezgi...

ama bu kez anlatan ben değildim.

Dinleyen de ben değildim.

Anlatan Murphy'ydi.

**Biri bir soru sorduğunda,
ben cevaplamıyorumdurum artık.
Murphy bakıyordu içimden
ve gözlerim cevap veriyordu onun adına.**

Murphy benim yerime “hayır” diyordu bazı tekliflere.

“Bilmiyorum” diyordu bazı yönlere.

Ve bazen sadece

başını hafifçe iki yana sallıyordu:

**“Bu yorgunluk senin değil artık,
benim.”**

Bir gün biri geldi.

Beni anlamaya çalıştı.

Konuşmak istedi.

Kapımı çaldı.

Açtım.

Ama ben değil —

Murphy karşılamamış gibiydi.

Bakışından şunu okudu karşısındaki:

“Burada bir başkası var artık.

Sadece o değil,

o ve sesi.”

**Murphy ilk defa içimde bana ait olmayan
ama bana en uygun sesi verdi.**

**Neşeli değil,
melankolik değil...
ama keskin.**

**Sanki Jared Harris'in
bir mahkeme salonunda
yavaş yavaş ilerleyip
doğruyu söylediği bir sahne gibi...**

**Sessizlik artık savunmasızlık değil.
Bir savunmaydı.**

**Ve ben...
bu savunmanın dilini öğreniyordum.
“Bazı insanlar konuşmayı öğrenir,”
dedi Murphy,
“Sen susmayı bilenlerdensin.
Şimdi artık ne zaman konuşacağını da öğreneceksin.”**

**Ve o günden sonra,
biri bir şey sorduğunda
ben cevap vermedim.
Çünkü Murphy,
benim yerime zaten her şeyi çoktan söylemişti.**

46. Bölüm –Sustum. Çünkü Söylesem Anlamayacaklardı.

**Bazen insan
konuşmayı bildiği halde susar.**

**Ben de biliyordum.
Anlatabilirdim.
Saatlerce, günlerce,
hatta kitaplarca konuşabilirdim.
Ama sustum.**

Çünkü artık bir şey fark etmiştim:

**Söylesem de anlayan olmayacağı.
Hatta bazen anlamaya en yakın olanlar bile,
seni en yanlış yerinden duyuyordu.**

**Murphy bir kenarda duruyordu.
Göz göze gelmediğimizde artık,
ama varlığı bir sessizlik gibi yayılıyordu içime.**

Sadece bir kez baktı.

Ve ben anladım.

O da artık konuşmak istemiyordu.

Çünkü bazı anlar vardır:

Ses ne kadar güçlü olursa olsun,
karşısı duymaz.

Duysa da anlamaz.

Anlasa da susar.

Ve işte ben,

artık hiçbir beklemem kalmadığında
susmayı seçtim.

Fon müzik yoktu.

Sadece kalp atışı gibi

zamanın nabzı vardı.

Birileri bana bir şey anlatıyordu.

Ben dinliyor gibi yapıyordum.

Ama içimde —

bir pencere kapanıyordu.

Murphy son kez içimden geçti.

Sadece şunu fısıldadı:

“Bu son kelime senin değil.

Ama seninle bitecek.”

Ve işte o an —

sustum.

Çünkü söylesem

kimse gerçekten duymayacaktı.

Anlayan olmayacaktı.

Hisseden —

hiç.

Ve belki de ilk defa

tam olarak ben oldum.

2. Daire Sessizlikten Dönüş

47. Bölüm –Sessizlikten Dönüş

Her şey sustuğunda başlar.

**Çünkü gerçek dönüşler
gürültüyle değil,
bir iç boşlukla başlar.**

Ben artık anlatmıyorum.

**Murphy konuşmuyordu.
Ama bir şey içimde yürümeye başlamıştı.
Adı yoktu.
Ama sesi vardı.
Tonlaması,
bir kapının menteşesinin yavaşça açılması gibiydi.**

O sabah uyanmak farklıydı.

**Pencereyi açtım.
Dışarıda çocuklar vardı.
Bir tanesi bana baktı.
Gülümsedi.
Ben de karşılık verdim.
Ama o gülümseme benim değil gibiydi.
Murphy hafifçe başını çevirdi.
Sanki “dikkat et” der gibi.**

Sessizlik içime yerleşmişti artık.

**Ama artık beni saklayan bir örtü değil,
beni koruyan bir zırh olmuştu.**

**“Konuşmamayı öğrendiysen,” dedi Murphy,
“şimdi zamanı geldiğinde ne söyleyeceğini öğren.”
İşte bu yüzden bu bölüm
bir yürüyüş değil —
bir hazırlıktır.**

**Fon müzik çalıyordu,
ama bu kez arkada değildi.
Yavaşça önume geçiyor,
beni taşıyordu.**

Sanki "Sana Çıkıyor Bu Yollar" fon müziği gibiydi.
Yolları ben seçmemiştim. Ama ayaklarım
yürümeye başlamıştı bile.

Ve işte o an...
ilk kelimeyi söyledim:
"Hazırım."

Ama bu hazır oluş,
savaşa değil.
Bir iç barışa.
Kendime yürümeye.
Belki geri dönmeye,
belki yeni bir benle ilk defa tanışmaya.

Murphy bu kez önden yürüyordu.
Ve ilk defa onun adımlarını izliyordum.

48. Bölüm – Murphy'nin Gözleriyle Konuştum

O gün biriyle konuşmam gerekiyordu.
Uzun zaman sonra.
Bir yüz, bir isim, bir geçmiş.

Normalde eski ben hazırlanırırdı.
Cümleler kurar,
göz temasından çekinir,
ellerini birleştirir,
ve konuşmaya çalışırdı.

Ama bu sefer ben yoktum.
Murphy vardı.

Önce aynaya baktım.
Gözlerim tanıdıktı...
ama bir başka parıltı vardı içinde.
Gölge gibi değil.
Keskin bir ışık gibi.

Murphy'nin gözleri onlarıydı.

Ve ben ilk defa,
dünyaya onun gözleriyle bakacaktım.

Toplantı başladı.

Söz bana geldi.

Sorular, yorumlar, jestler...

Ama ben sadece

gözlerimle konuştım.

Murphy bana öğretmişti:

“Bazen bir bakış,

bin kelimedenden daha çok şey anlatır.”

Göz göze geldim biriyle.

İçimden geçenleri söylemedim.

Ama o kişi...

bir an durdu.

Sanki her şeyi duymuş gibiydi.

İşte o an anladım.

Murphy'nin gözleri sadece korumuyordu beni.

Anlatıyordu da.

Fon müzik çalıyordu.

Ama bu kez dışardan değil —

İçimden.

“Kuruntu” gibi bir melodi.

Hafif tedirginlik,

ama kararlı bir yürüyüş.

Biri bana döndü ve dedi:

“Sen değişmişsin.

Gözlerinde başka biri var.”

Haklıydı.

Başka biri vardı.

Murphy vardı.

Benim içimden süzülen,

suskunluğumu dile çeviren.

Ve ben artık

cümle kurmadan anlatabiliyordum.

Çünkü Murphy konuşuyordu.

Gözlerimle.

Bir sabah daha uyandım.
Fon müzik hâlâ çalıyordu —
ama artık dışarıdan değil,
içimde yankılıyordu.

Adımlarımı duyuyordum.
Sanki kaldırımda değil de
kendi içimde yürüyordum.
Ve Murphy,
yanımda yürümüyordu bu defa —
önümdeydi.

Bir mesaj geldi.
“Ne yapıyorsun bu aralar?”
Normalde açıklama yapardım.
Cümle kurardım.
Kendimi tarif etmeye çalışırdım.

Ama artık yoktu o alışkanlık.
Bir şey fark ettim:

“Anlattıkça eksiliyordum.
Yürüdükçe tamamlanıyordu.”
O yüzden cevap yazmadım.
Ayağa kalktım,
üstümü giydim,
ve dışarı çıktı.
İlk kez kimseye “ne yapıyorum” demedim.
Sadece yaptım.

Murphy sessizdi.
Ama bir ritim vardı adımlarında.
Sanki bana şunu diyordu:

“Anlatmak bazen yük olur.
Ama yürümek... seni taşıır.”

Yolda yürürken
bir çocukla göz göze geldim.
Bir yaşlı adam bana baktı.
Bir kadın telefonla konuşurken
kısa bir an durdu.

Hepsi geçiciydi.
Ama o anlarda
Murphy bana bir şey gösterdi:

“İnsanlar seni anlamaz.
Ama hisseder.
Yürüyüşünden, duruşundan,
gözlerinden...”

Artık Murphy konuşmuyordu.
Ama yön veriyordu.
Duruş veriyordu.

Ben de sordum:
“Bu yürüyüş nereye?”
O sadece kafasını eğdi.
Ve adımlarını hızlandırdı.
Ben de ardından gittim.
Çünkü anlatmak artık gereksizdi.
Anlatmadan yaşamak vardı.

Ve o gün,
ilk defa uzun uzun yürüdüm.
Kimseye ne hissettiğimi,
ne düşündüğümü,
ne planladığımı söylemeden.

Sadece yürüdüm.
Ve Murphy benimle birlikte
o adımların her birine
sessiz bir yön verdi.

50. Bölüm – Yürürken Bir Yüz Gördüm

Yürümeye devam ettim.
Aynı sokak, aynı taşlar,
ama artık ayak sesim bile değişmişti.
Bir yere varmak istemiyordum.
Sadece adımların beni taşımamasına izin veriyordum.

Fon müzik yavaşça geride kalmış gibiydi.
Ama kulağında hâlâ bir şeyler çalışıyordu.
Sanki “Derin” gibi...
anlamı olmayan ama seni içine çeken bir tını.

Sonra...
bir yüz gördüm.

Kalabalığın içindedeydi.

Ama kalabalığa ait değildi.

Gözleri bana değildi.

Hiçbir şey demedi.

Ama o an içimden bir şey geçti.

Bir kırılma değil —

bir tanıma duygusu.

Sanki geçmişten bir şey,

gelecektan bir bakışla bana dönmüştü.

Murphy bir adım geriye çekildi.

Ve sadece izledi.

Hiçbir şey demedi.

Çünkü bazı karşılaşmalar

anlatılamaz.

Sadece olur.

Yüz, gençti belki.

Belki yaşıydi.

Hatırlamıyorum.

Ama gözleri...

o gözler bir şey sordu bana:

“Sen de susmayı mı seçtin?”

Ve ben cevap vermedim.

Sadece baktım.

Murphy'nin öğrettiği gibi.

Bir adım daha attım.

Yüz uzaklaştı.

Ama o bakış içimde kaldı.

İlk defa dış dünyadan biri

beni sustuğum yerden tanımiş gibiydi.

Ve o gün anladım:

Yalnız yürümek bazen

biriyle karşılaşmaktadır.

Hiçbir kelime olmadan. Murphy o

akşam fon müziği kapattı.

Sadece şöyle dedi:

“Demek ki artık dışarısı da

içini duymaya başlıyor.”

51. Bölüm – Birlikte Yürüyormuşuz Gibi Oldu

Bazı anlar vardır...
gerçek mi, düş mü,
karar veremezsin.
Ama o anın içindeki his
her şeyden daha gerçektir.

O yüzü gördükten sonra
sokaklar değişmemişi,
ama ben farklı yürümeye başlamıştım.

Sanki yalnız değildim artık.
Sağ yanımda Murphy,
sol yanımda...
adı olmayan biri.
Belki o yüz,
belki geçmişten bir hayal,
belki henüz doğmamış bir benlik.

Ama his şuydu:

“Yalnız yüresem de,
biriyle yürüyormuşum gibiydi.”

Fon müzik yine arkada —
ama bu kez ikili bir ritimle.
“Bazı Hayatlar” gibi.
Sanki bir değil, iki kişi yürüyormuş gibi
çalan bir melodi.

Dalgın bakışlarla geçtik insanların arasından.

Kimse fark etmedi.
Ama içimden geçen bir ses şunu diyordu:

“Yanında olmayanlarla bile
birlikte yüreyebilirsin.
Çünkü bazen ruhun,
senden önce birini tanır.”

Bir kafenin önünden geçtik.
Masada bir çift oturuyordu.
Birbirlerine bakıyorlardı.
Ama sanki konuşmuyorlardı.
Ben Murphy'ye döndüm.
“Bak,” dedim içimden.

**“Onlar da birlikte yürüyor,
ama belki de çoktan ayrıldılar.”**

**Murphy bir şey demedi.
Ama adımlarını bana uydurdu.**

**İşte o an fark ettim.
Birlikte yürüyor olmak,
yan yana olmak değildi.**

**Aynı sessizliği taşıyorsan,
aynı adımı atmışındır zaten.**

**Ve ben o gün,
ilk defa...
yalnız değildim gibi oldu.**

52. Bölüm – Bir Anlığına Göz Göze Geldik

**Bir kavşaktan geçiyordum.
Gün batımıydı.
Gökyüzü tam olarak turuncu değil...
ama içinde turuncuyu çağırın o soluk ışık.
Bir şeylerin bittiğini,
ama bir şeylerin başlamadığını da anlatan saatler.**

**Murphy yanı başında.
Adımlarımız eşit.
Fon müzik derin —
belki de artık melodisi değil,
ritmi hissedilir sadece.**

**Ve o anda...
karşidan biri geldi.
Ne konuşma oldu,
ne duraksama.
Ama gözlerimiz bir anlığına kesişti.**

**Turuncu ışık göz bebeklerine vurmuştu.
Ama bakışı karanlıktı.
Anlayış değil —
tanıdıklık vardı içinde.
Sanki o da Murphy'sini taşıyordu içinden.**

Belki onun adı başka. Belki
onun sesi bir kadın sesi. Ama
sessizliğin dili ortaktı.

Bir adım attım.

O da bir adım attı.

Gözlerimiz hâlâ birbirindeydi.

Ama sonra...

turuncu ışık yavaşça dağıldı.

Ve o, kalabalığın içinde eridi.

Murphy o an bir şey söyledi.

“Gördün mü?”

“Evet,” dedim.

“Sadece bir anlığına.”

Ama o bir an,

günler süren bir dostluktan daha yakındı bana.

Çünkü gözler bazen
yılların anlatamadığını fısıldar.
Ve o fısıltı, içimde bir iz bıraktı.

Turuncu ışık kayboldu.

Ama bakış,

hâlâ içimdeydi.

53. Bölüm – O Bakıştan Sonra Murphy Susturuldu

Bazı anlar vardır...

konuşmazsın, çünkü gerek yoktur.

Ama bu defa farklıydı:

Murphy bile konuşmadı.

Göz göze gelişin ardından

içimde bir titreşim kaldı.

O kişi gitmişti.

Ama o bakış,

sanki hâlâ gözlerimin arkasındaydı.

Aklımda değil —

gözlerimin içinde,

göz kapaklarının arkasında.

Murphy durdu.
Yürüyüşünü kesti.
Ne ilerledi, ne geriledi.
Sadece... durdu.

Sanki bakışın taşıldığı anlam
onu da aşmıştır.
İlk defa yön veremedi.
Yorum yapmadı.
Sesini çıkarmadı.

Ve ben...
ilk defa Murphy olmadan kaldım.
Kimsesiz değil,
kelimesizdim.
Fon müzik de susmuştu.
Sadece sokak lambaları yanıyordu.
Turuncu artık yoktu.
Koyu bir mavi.
Sessizliğin bile rengi.

“Murphy ne oldu?”
diye sordum içimden.

Hiçbir cevap gelmedi.

Sanki Murphy bile
göz göze geldiğimiz o kişide
kendi karşılığını bulmuştu.
Ve o yüzden susmuştu.
Belki ilk defa o da görmüştü...
kendini.

Belki o kişi de
Murphy'nin bir yansımasydı.
Ya da Murphy'yi susturacak kadar tanındık biri.

O gece yalnızdım.
Ama yalnızlık farklıydı.
Ürkütücü değildi.
Tanındık,
ama açıklanamaz.

Sadece sessizlik vardı.
Ve Murphy'nin
hiç söylemediği bir söz:

**“Bazı bakışlar,
susmanın en yüksek biçimidir.”**

54. Bölüm – Murphy’sız İlk Gün

Sabah uyandığında, Murphy yoktu.

Sesi yoktu,
bakışı yoktu,
hatta gölgesi bile yoktu.

Ama bu kayıp,
korkutucu değildi.
Sanki Murphy bana bir yer bırakmış gibiydi.
Bir boşluk.
Kendi sesimi duymam için açılmış bir alan.

O gün kahvaltı yaptım.
Uzun süredir ilk defa tek lokmada
kendime ait bir şey çiğniyordum.
Ne Murphy’nin tavsiyesi,
ne geçmişin gölgesi. Kendi kararım.
Kendi seçtiğim ekmek.
Kendi demlediğim çay.

Fon müzik çalmıyordu.
Sadece evin iç sesleri...
musluğun daması,
fincanın tabağa vurması,
ve içimde yeni doğan
bir tür sessizlik.

Sokaklar aynıydı.
Ama renkleri farklı.
Murphy’yle baktığım turuncu,
yerini soluk bir maviye bırakmıştı.
Ne sıcak,
ne soğuk.
Sadece var.

**Yürümeye başladım.
Ama bu kez Murphy'nin adımlarını izlemiyordum.
Kendi adımlarımı ilk kez dinliyordum.**

Ve fark ettim:

**"Murphy sustuğunda,
ben doğuyordum belki de."
İnsan bazen birini kaybetmeden
kendi benliğini bulamıyor.
Murphy'yi kaybetmedim.
Ama sustu.
Ve o sessizlikte
ilk kez *ben* konuştum.**

Kelimeler yoktu.

**Ama içimde
yeni bir benlik
kendi sesine alışıyordu.
Ve gün bittiğinde
Murphy hâlâ dönmemişi.
Ama artık bu sessizlik
bir boşluk değildi.**

**"İlk kez
bir boşluğu sevdim."**

55. Bölüm – Murphy Geri Dönmedi, Ama Rüzgar Yönünü Değiştirdi

**Bir gün daha geçti.
Murphy hâlâ ortada yoktu.
Ama fark etmiştim...
bir şey değişmişti.**

**Hava aynı değildi.
Kokular farklıydı.
Pencerenin perdesi
alışık olmadığı bir yöne savruluyordu.
Sanki Murphy yoktu,
ama onun bıraktığı boşluk
artık doğa tarafından dolduruluyordu.**

Rüzgar yön değiştirmiştir.
Ve bu sadece hava değildi.
İçimde bir niyetin
başka bir tarafa evrildiğini hissediyordum.

“Sanki bir şey çağırıyor beni,”
diye fısıldadım kendime.
Ama nereye, bilmiyordum.
Kimse yoktu.
Murphy bile.
Ama o rüzgar —
bir yön gösteriyordu.

Adımlarım kendi iradesini bulmuş gibiydi.
Kafamı kaldırıldım.
Bir tabela gördüm.
Bir yerin adı.
Ama tanımadığım bir sokak.

Yine de yürüdüm.

Çünkü artık Murphy'nin yönlendirmesi değil,
ruzgarın işaretini
beni çağırıyordu.

Bir an durdum.
Gözlerimi kapattım.
Yüzüme çarpan o değişmiş rüzgarda
bir ses var gibiydi.
İnsan sesi değil.
Fon müzik değil.
Sadece...

“Şimdi başla.”
diyen bir doğa tonu.
Murphy yoktu.
Ama onun bıraktığı çizgi
şimdi doğanın parmak izleriyle sürülmüyordu.

Ve o an anladım:

Murphy, susarak öğretmeye devam ediyordu.
Çünkü gerçek ustalar
bazen sadece yokluklarıyla eğitirler.

56. Bölüm – Yol, Murphy'siz de Kendi Sesini Buluyor

Rüzgar bir yön gösterdi.
Ben de gittim.

Bir kapıdan geçmedim.
Bir tabela takip etmedim.
Ama yürüdüm.
Çünkü içimde ilk kez
bir kararsız kararlılık vardı.

Murphy hâlâ yoktu.
Ama artık onu beklemiyordum.
Çünkü beklemek bile
başkasının ritmine göre yaşamaktır.
Ben artık kendi ritmimi duyuyordum.
Zayıf, kesik,
ama bana ait.

Sokaklar sessizdi.
Ama içim konuşuyordu.
Kendimle tanışıyor gibiydim.
Yıllar sonra
ilk kez aynada kendi gözlerime
bir yabancı gibi bakmadım.

“Bu bendim.”
“Ve bu yol, artık bana ait.”
Murphy'nin yürüdüğü yollar değişti bunlar.
Ama onun bana bıraktığı
suskun adımların izlerini
ben yeniden yorumluyordum.
Fon müzik çalmıyordu.
Ama rüzgarla uyumlu bir tempo vardı bedenimde.
Sanki her adım bir nota,
her nefes bir pasaj.

“Kendi senfonimle yürüyorum artık,”
dedim içimden.
Ve bu cümle,
Murphy'nin öğrendiği her şeyin
bir özetiydi.

Artık yol benimdi.
Murphy öğretmişti.

Ama yürümeyi ben öğrenmemıştim.
Susmayı o göstermişti,
ama dinlemeyi ben çözmüştüm.

İşte bu yüzden,
Murphy olmasa da
yol artık bana konuşuyordu.
Ve ben ona.

57. Bölüm – “Murphy’nin Öğrettiğini Başkasına Anlatmaya Başladım”

İlk kez biri bana bir şey sormadı. Ben kendimi
anlatmaya başladım.

Murphy’nin yıllarca bana fısıldadığı şeyleri
ilk kez bir başkasına sesli söyledim.

Ve fark ettim...

Sözcükler ağızımdan çıkarken
sanki ben degilmişim gibi hissettirdi.

Ama sonra...
evet bendim.

Bu defa gerçekten bendim.

Karşımda biri vardı.

Kim olduğu önemli değildi.

Belki bir dost, belki bir yabancı.

Ama gözlerini kaçırmadı.

Tıpkı benim artık kaçırmadığım gibi. “Biliyor

musun,” dedim,

“insan bazen bir sesi kaybeder...

sonra o sesi içinden başka bir yerde bulur.”

“Ben Murphy’yi kaybettim sanmıştım.

Meğer o, susarak beni hazırlıymuş.” O an

anladım,

Murphy bana bir fisiltı öğretmemiştir.

Bir hayat öğretmemiştir.

Sessizliği dinlemenin,

adım atmadan önce toprağı dinlemenin,

yutkunmadan önce nefesi çözmenin bilgisini.

Ve ilk defa...

bunu birine aktardım.

Dışarıda rüzgar yoktu ama
penceredeki perde yine o bilinen yönे hareket etti.
Artık rüzgara bakmadan yönü tahmin edebiliyordum.

Fon müzik çalmıyordu,
ama içimde çalan
“Bazı Hayatlar”ın piyanolu hali gibi
yumuşak bir üzüm akiyordu.

Birden yüzümde bir gölge hissettim.
Bakmadım.

Ama anladım.
Bu gölge...
Arthur Morgan’ın o son yürüyüşlerinden birindeki
küçük kararlılık gibi bir şeydi.
Ne kahramanca ne mağrur.
Ama “ben artık bir şey biliyorum” hissiyle atılan adım.

O anda anlatmaya devam ettim:

“Senin içinde de biri var... belki Murphy gibi...
ama onun sesi çıkmıyorsa,
bu senin sesin hâlâ yankı yapıyor demek.”

Karşimdaki kişi bir şey demedi.
Ama dinledi.
Ve ben ilk defa
öğretilmiş değil,
yaşanmış bir bilgiyi aktarıyordum.

O an bir şey oldu:
Bir şey bitmedi,
ama başladığını da diyemem.
Sadece...
“Murphy konuşmuyor,
ama ben onun dilini konuşabiliyorum artık.”

58. Bölüm – “Ona Bir Hikâye Anlattım, Ama Aslında Kendimi Anlattım”

Bir şey anlatmaya başladım.
Sıradan bir hikâyeydi.
Ama sesimin titremesinden,

bakışlarının uzaklara kaçışından anladım...
bu sadece bir hikâye değildi.

“Bir çocuk vardı,” dedim,
“ellerini hep kazağının içine sokardı.”
“Konuşmazdı.
Çünkü konuşursa bir şeyler dökülür sanırı.
Bu yüzden kelimeleri yutardı.
Tıpkı yutkunmak gibi,
ama daha sessiz.”

O an fark ettim,
anlattığım hikâye bana aitti.
Ama onu bir başkasının sesiyle anlatmak
hem koruyucu, hem itirafkâr bir yoldu.
Murphy bana yıllar önce
“*Anlat. Ama önce kendine anlat.*” demişti.
İşte bunu yapıyordum.

Karşımda yine aynı kişi vardı.
İsmini bilmiyordum.
Ama gözleri,
Raif Efendi'nin Maria'ya baktığı gibi bakıyordu.
Anlamaya değil,
duymaya çalışan bir bakış.

O an düşündüm:
Acaba Maria yaşasaydı,
Raif Efendi ona
kendi hikâyesini gerçekten anlatabilir miydi?
Yoksa onun hayaliyle konuşmak daha mı kolaydı?

Ben de...
karşımdaki kişiye değil,
onun hayaline anlatıyorum belki de.

Hikâyeyi bitirdiğimde
karşımdaki kişi hiçbir şey demedi.
Ama bir şey yaptı:
Ellerini hafifçe bir araya getirdi.
Sanki alkış değil de,
bir duanın ilk hareketi gibiydi bu.
Ve ben içimden,
Arthur Morgan'ın o efsane son sözünü duydum gibi oldu:

“I gave you all I had.”
“Ben elimden gelenin hepsini verdim.”

Bu bölüm bir hikâyeyle başladı.
Ama hikâye bitmedi.
Çünkü anlatan hâlâ hayattaydı.
Ve Murphy'nin öğrendiği her şey
şimdi başkasının gözlerinde yankılanıyordu.

59. Bölüm – “Ona Anlattım, Ama Gözleri Değil, Eli Cevap Verdi”

Bir şey beklemiyordum.

Anlattım, bitti.

Cümleler yere serildi,
karşımıdaki sustu.

Ama sonra...

Bir el,
hafifçe bana doğru uzandı.

Ne bir sarılma
ne bir tokalaşma.

Sadece bir anlık,
göğüs hizasında havada kalan
tereddütlü bir temas isteği.

Hiçbir şey söylemedik.

Ama o anda
yüzlerce kelime çöktü üzerime.

Beden dili,
kelimelerden daha eski bir dildir.
Birini gerçekten dinlemiş olmanın
en sade cevabıydı bu.
Dokunmadan anladım.

O el,
“Ben seni duydum,” diyordu.
“Ve sen artık yalnız değilsin.”

Fon müzik çalmıyordu,
ama içimde “Sana Çıkıyor Bu Yollar”ın
boşlukta yankılanan melodisi vardı.
Yürümek değil,
yan yana yürümek ihtimali.
Bu, Murphy'nin bana öğrendiği bir şey değildi.
Bu, benim yaşadığım bir şeydi artık.

Murphy öğretmişti,
ama hayatın dokunuşu
sadece yaşanarak öğrenilirdi.

Arthur Morgan'ın son demlerinde
kimseye dokunmak istemediği hâlde
bir veda anında John'un omzuna hafifçe elini koyduğu
sahne geldi gözümün önüne.

O kadar güclüydü ki o temas...
hiçbir söyle anlatılamazdı.

Benim karşısındaki kişi de
tam o sahnedeki gibi
bir sessiz kabulleniş içindeydi.

Ve ben artık susmuyordum,
ama gerekirse konuşmadan da anlatabiliyordum.

O gün anladım:
İnsan, bir dokunuşla
bir ömrü boyu taşıınacak bir mesaj bırakabilir.

Murphy sustu.
Ben konuştum.
Ama şimdi elimle —
ben de sustum.
Ve ilk defa,
karşılıklı bir anlaşma oldu.

60. Bölüm – “Kendi Ağırlığımı Artırmadan Fark Etmedim Güçlendigimi”

Bir gün salona gittim.
Alıştığım ağırlıkları aldım elime.
Hissetmedim.
Ne zorlandı kollarım,
ne titredi bileklerim.

Bir şey oldu dedim.
Sonra tartıya baktım.
Ben fark etmeden ağırlığı artırmıştım.
Ama vücut şikayet etmemişi.
Çünkü artık taşıyabiliyordum.

O anda bir şey dank etti.
Aynı şey Murphy'nin yokluğunda da olmuştu.
Zihinsel kaslarım büyümüştü.
Sessizce.
Kimseden alkış almadan.
Kimse görmeden.

Ben artık,
daha önce beni kırın yükleri
kaldırabiliyordum.
Ve bu yükler,
artık omuzlarımı değil,
yolumu dikleştiriyordu.

O gün anladım:
İç güç,
kendini gürültüyle göstermez.
Bir sabah uyanırsın,
ve artık bazı şeyleri umursamamışındır.

Bu küçümseme değil,
bir tür olgunluk olur.
Bir tür,
“kendi ağırlığını tanımadan onu taşıyabilme” hali.
Fon müzik çalmıyordu.
Ama içimde
“Kuruntu” adlı parçada olduğu gibi
bir salınım,
bir dalgalanma vardı.
O parçada ne çok duygusalıdır:
Geçmiş, özlem, yük, kabulleniş...

Benim içim de öyleydi.
Ağırlıklar sabitti,
ama taşıyan artık ben değildim sadece.
Taşıyan, benin yeni versiyonuydu.

Murphy bu anı görse,
belki sadece başını sallar,
“Şimdi hazırlısın,” derdi.

Ama gerek yoktu.
Ben artık
onun başını sallayacağını bilecek kadar
gelişmiştim.
Ve işte asıl güç buydu:
Artık onay beklememek,

ama içten içe o onayı hak ettiğini bilmek.

61. Bölüm – “Geç Kaldığım Bir Yüzü, İlk Kez Zihnimde Gerçekten Gördüm”

Bir yüz canlandı gözümde.

Tanıdık değildi.

Ama bir zamanlar tanımiş olmam gerekirdi.

Gözleri bana bakmıyordu,
ama ben onun gözlerini tanıyorumdurum artık.
Yıllar önce kaçırıldığım,
belki hiç gerçekten görmediğim bir yüzdü bu.

Raif Efendi'nin

o yıllar sonra tekrar açtığı defterin içindeki çizimler gibi.
Bir yüzü çizerken
onu hiç gerçekte görmemiş ama
onu hiç unutmamış olmak gibi.

Ben de o yüzü görmemiştim.

Ama hep içimde bir boşluk vardı:
Sanki bir şeyin tam ortasında duran bir yokluk gibi.
Kelimelerim onun çevresinden dolanır,
ama ona dokunamazdı.

Oysa şimdi...

fon müziğin eşlik etmediği bir sessizlikte
gözümün önüne geldi.

Onun adını bilmiyordum.

Ama sesi zihnimde yankılanıyordu.
Belki hiçbir zaman benimle konuşmadı,
ama bir sususuyla
bana her şeyi söylemişti.

Raif Efendi,

Maria'nın mektuplarını kaybettiginde
onu kaybettiğini sandı.
Oysa kaybettiği,
o mektupların içindeki kendiydi.

Benim de kaybettiğim buydu.

O yüzü tanımak değil...

O yüzü gördüğümdeki kendimi tanıtmaktı mesele.

Şimdi düşünüyorum...
O yüz belki de bir yabancıydı.
Belki de hiç tanımadığım biri.
Ama fark etmezdi.
Çünkü o yüz,
beni görmeden benim içimi görmüş biriydi.
Murphy bir keresinde şöyle demişti:

**“Bazı insanlar seni bir bakışta tanımaz,
ama bir sususta unutur.”**

**Bu yüz, beni unutmadı.
Ben onu unuttum.
Bu yüzden,
artık hafızamda değil,
bilincimde yer alıyordu.**

**Ve bu fark,
beni yakan değil,
beni taşıyan bir farktı.**

62. Bölüm – “O Yüzü Gördüğümde, En Son Ne Zaman Ağladığımı Hatırlayamadım”

**Bir yüz vardı zihnimde. Ama artık silik
değildi. Netleşmiyordu belki, ama artık
kaçmıyordu da.**

**O yüzü hatırladığında
kendime bir soru sordum:
“En son ne zaman ağladım?”**

**Yanıt gelmedi.
Hatırlamıyorum.
Ve belki, hiç ağlamamış gibi hissediyordum.**

**Duygularımı bir sandığa kilitlemişim sanki.
Ama sandığın anahtarı bende değildi.
Belki Murphy’deydi,
belki o yüzün bakışlarında saklıydı.**

Raif Efendi yıllar sonra
bir dosyanın içinden çıkan çizimlerde
geçmişin sesini işittiğinde
ağlamadı.
Çünkü o da benim gibi...
içinde taşıdığı yaşı bir tür görev gibi omuzlamişti.

Ben de ağlamadım.
Ama bir titreme geldi.
İçeriden, derinden,
ellerime değil...
göz kapaklarımın içine kadar yayılan bir ürperti.

Fon müzik gibi gelen iç sesim şöyle dedi:

“Bazen ağlamak gözyaşıyla değil,
bakışla olur.”
“Ve bazen o bakış...
sadece zihnindekine yönelik.”
Belki o yüzden...
karşımıdakine değil,
kendi içimdeki hayalime bakarken titriyordum.

Artık bir şey değişmişti:
Ağlayamamak bir eksiklik değil,
duygunun başka bir dile geçmesiydi.

Murphy bunu bana öğretmemiştir.
Ama
ben onu susturduğumda
öğrenmiştim.

63. Bölüm – “Bir Söz Söylemeye Yeltendim, Ama Sessizlik Cümleyi Boğazında Kesti”

Bir şey söylemek istedim.
Ama olmadı.
Sadece cümleyi kurmaya niyet ettim,
ve o anda...
sessizlik,
boğazımı sarıldı.

Sanki kelimeler
bir mahkeme salonunda
reddedilmiş deliller gibiydi.

Bu, Murphy'nin öğretmediği
ama Thomas Shelby'nin yaşadığı türden bir sessizlikti.
Kelimeler karizmatik değildi.
Ama sustuğumda...
odadaki herkesin kalbi yavaşladı sanki.

“Gerek yok,” dedim kendi kendime.

“Bu cümle kurulmamalı.”

Kimi zaman bir cümle,
karşidakini değil,
seni parçalar.

Fon müzik zihnimde:

“Sakladığın Bir Şey Var.”

Ama bu kez parça çalmıyor,
sadece o hissi duyuyorum.

Bir şey var...
ama adını koyamıyorum.
Ve söyleyemem.

O an anladım ki,
bazen susmak,
yalnızca *kaçmak* değildir.

Bazen,
en doğru stratejidir.

Thomas Shelby'nin masaya yumruk vurduğu sahnelerde değil,
kardeşlerine bakarken hiçbir şey söylemediği sahnelerdeki gibi.
İçeriden yanan ama dışarıdan buz gibi bir şeydi bu.

Bir kelimeyi yutmak,
bir savaşı başlatmamak olabilir.
Ama aynı zamanda,
o kelimeyi sonsuza kadar taşıma yükü de getirir.

Ben o yükü kabul ettim.
Ve sustum.

Bir masada oturuyorduk.
Hiçbir şey söylemeden.
Sadece göz göze gelmişti.

Ama o an...
o bakış...
beni içime çökertti.

August Diehl'in meşhur yemek sahnesi gibiydi.

Söz yoktu.
Ama bakış,
soru sormadan cevap istiyordu.
Ve ben...
cevap vermek yerine
kendi içime gömüldüm.

Bir insanın gözü,
bir aynaya dönüşebilir.
Eğer kendine bakmaya hazır değilsen,
gördüğün onun değil,
senin karanlığındır.

Ben de o gün,
onun gözünde değil...
kendi gözümde kayboldum.

Murphy olsaydı belki
hafifçe başını sallar,
“Şimdi değil,” derdi.
“Henüz zamanın gelmedi.”

Ama o an,
her şey olmuştu bile.
Göz teması artık bir selamlaşma değil,
bir soruydu.
Ve ben...
ifade vermeye hazır değildim.
Fon müzik çalmıyordu.
Ama beynimde “Fadi” yankılıyordu.
Gizemli, yavaş, huzursuz...
Bir an önce bitse de
bir şey kaçmasın hissiyle.
Sanki içimde saatli bir bomba vardı
ve onun sesi dışarıya yansımaya başlamıştı.

Masa aynı kaldı.
Ama ben artık orada oturmuyordum.

Kendi içime gömülümüştüm.

Bir başka yerdeydim:

Sessiz, karanlık ve yalnız.

Ama en çok da...

kendimle baş başa.

65. Bölüm – “Onun Gözlerindeki Tehlike, Benim İçimdeki Sessizliği Tetikledi”

Gözleri bana baktı.

Ama bu kez o bakış bir soru değil,
bir teşhisti.

Sanki içim okunmuştu.

Ve karşısındaki bunu biliyordu.

Söylemedi.

Ama gülümsedi.

O sinsice, güven veriyormuş gibi görünen
ama aslında seni köşeye sıkıştıran gülümseme...

Hans Landa gibi bir adamın
sadece bakışı bile
bir suçluya itirafta bulundurabilirdi.
Ama ben suçlu değildim.
Yine de titredim.

Çünkü karşısındaki,
benim hangi boşluktan geçerek
bugüne geldiğimi biliyor gibi idi.

İlk defa Murphy'nin öğrettiği sessizlik
sığınak değil,
bir tür kalkan oldu.
Kendimi geri çektim.
Sadece sustum.

Ama o suskuluk,
pasif değil,
hazırlıklı bir suskuluktu.

“Tehlike sadece silahla gelmez,”
derdi Murphy.
“Bazı insanlar, sadece bakar ve seni çözmeye başlar.”

Fon müzik içimde dönüyordu:

“Bazı Hayatlar.”

Bu sefer yavaş değil.

Daha ritmik.

Sanki tehlikenin adımlarıvardı altında.

Baktım, sustum.

Ve içimden geçenleri

zihnimin derinliklerine kilitledim.

O an fark ettim:

Sessizliğim beni ele vermiyor,

beni koruyordu.

Murphy sustuğunda da bunu yapardı.

Thomas Shelby de yapardı.

Ve ben artık öğrenmiştim:

Her bakışa karşılık gerekmez.

Bazları yalnızca izlenmeli.

66. Bölüm- “Onun Masum Gülümsemesinin Ardında, Kendimi Savunmaya Geçtim”

Gülümsedi.

Masum bir tebessüm.

Ama içimde çınlayan bir çekiç sesiyle birlikte geldi.

Bazı gülümsemeler,

bir çocuğun oyuncağını paylaşması kadar saf görünür.

Ama içlerinde,

sana dair bildikleri bir şey saklarlar.

Ve ben...

ilk defa bir gülümsemeye karşı

kendimi savunmaya geçtim.

Masum görünüyordu.

Ama gözlerinin kenarında bir kıvrım,

gülüşünün hemen ardından gelen sessizlik

beni alarma geçirdi.

Raif Efendi'nin,

Maria'ya bakarken hissettiği bir tedirginlik vardı.

**Hem hayranlık, hem sanki bir gün her şeyin
yok olacağına dair bir içgüdüşel korku.**

Benimkisi de öyleydi.

Bir hayranlık değildi.

**Ama bir şeyin sona yaklaşmakta olduğuna dair
net olmayan ama yakıcı bir his.**

Murphy bana defalarca söylemişti:

“Gülümseyen herkes dostun değildir.”

“Bazıları sadece zayıf anını bekler.”

Bu o andı.

**Ve ben artık Murphy'ye ihtiyaç duymadan
o farkındalığı taşıyordum.**

Fon müzik zihnime dönüyordu:

“Sen Bilmezsin.”

Bu kez melodisi daha keskin.

**Sanki göz ardı edilmiş duygular yeniden yüzeye çıkıyor,
ama onların üstüne konuşmak hâlâ mümkün değil.**

Gülümsedi.

Ben karşılık vermedim.

Ama o gülümsemeye karşı

bir iç set ördüm.

Ve bu set,

taş değil,

sessizlikten inşa edilmişti.

Sadece baktım.

Ama bu bakış bir cevap değil,

bir bekleyişti.

67. Bölüm – “Ben Sustuğumda, O Cümleleri Kendi Zihinde Kurdu”

Bir şey demedim.

Ama bu kez fark ettim ki

sustum diye kaybetmedim.

Aksine...

ben sustukça,
karşımıdaki cümleleri kendi zihninde kurmaya başladı.
Benim yerime hem sordu
hem yanıtladı.

Ve işte bu:

Bir savaşsız zafer gibiydi.

Sherlock Holmes'un sessiz kaldığı
ama odadaki herkesin onun aklını okuduğunu sandığı
o sahneler gibiydi.

Oysa o sadece bakardı.

Sadece dinlerdi.

Ve herkes, ona bir şey anlatmış gibi hissederdi.

Ben de öyle yaptım.

Baktım.

Dinledim.

Ama hiç konuşmadım.

Murphy'nin sesi içimde döndü:

“Gerçek üstünlük, konuşarak değil,
sustuğunda yankı oluşturmaktır.”

Fon müzik yoktu.

Ama zihnimde bir iç titreşim vardı.
Tıpkı “Kral Kaybederse” dizisindeki
o kritik sahnelerden birinde duyulan gerilim gibi.
Cümle gelmeden önce,
duygu gelir.
Ve bazen duygu yeterlidir.

O gün anladım ki,
her zaman konuşan,
her zaman anlatmaz.
Ve her zaman susan,
her zaman bilinmez kalmaz.

Karşımıdaki,
benim sessizliğimi doldurmaya başladı.
Kendince anlamlar yükledi.
Cümleler uydurdu.
Ve hepsi...
onun zihninde kuruldu.

Ben ise sadece izledim.

Ve bu izleyiş,

sustukça güçlendi.

68. Bölüm – “Benim Sustuklarımı, Onun Göz Bebekleri Ele Verdi”

Ben bir kelime etmedim.

**Ama onun gözlerinde
bir çatlak oluştu.**

**Bir anlığına...
göz bebekleri genişledi.**

Sanki içindeki bir sırt ortaya çıkacak gibi oldu.

Ama konuşmadı.

Ben de konuşmadım.

**Bazı bakışlar,
söylenmeyen her şeyi yansıtır.
Karşındaki kişi,
kendi içindeki cevabın korkusuyla
beni susturmaya çalışmadı.
Çünkü ben zaten susuyordum.
Ve bu onu ürküttü.**

August Diehl'in o gergin sahnelerindeki gibi...

**bir sigara,
bir masa,
ve sükünetin altında yatan patlayıcı bir gerilim.**

Murphy bir keresinde şöyle demişti:

“Sessizliğin senden değil, karşısından gelen kısmı daha tehlikelidir.”

**Ben susmaya alışkındım.
Ama karşısındaki susmaya alışkin değildi.
O susmaya zorlandığında
sistem bozuldu.**

**Fon müzik “Anlat Bana” gibi
sakin ama rahatsız edici şekilde dönüyordu içimde.
Duygular hareket etmiyor,
ama odadaki hava ağırlaşıyordu.**

**Göz bebekleri...
bir anda genişledi,
sonra kısıldı.**

Bazen ruhun en açık hali
bir cümle değil,
bir milimetrelik bir tepki olur.

Ben bir kez daha sustum.

Ama bu kez
benim susuşum değil,
onun bakışı konuştu.

Ve o bakış,
kendine söylediğinin bir şeyi bana göstermemek ister gibiydi.

69. Bölüm – “Kelimeler Çürürken, Sessizlik Bir Stratejiye Dönüştü”

Bir zamanlar,
kelimelerin iyileştireceğine inanırdım.
Her cümle, bir yarayı kapatır,
her açıklama, bir anlaşılma kapısı aralar sanırdım.

Ama artık...

kelimeler çürüyordu.
Anlamını yitiriyordu.
Kurduğum her cümle,
bir öncekinin üstünü örtmek için
yalan gibi duruyordu.

Ve işte o anda...
sessizlik bir sığınak olmaktan çıktı.
Bir stratejiye dönüştü.

Murphy'nin öğrettiği ilk sessizlik,
duygularımı bastırmak içindi.
Thomas Shelby'nin sessizliği,
kendini ifşa etmemek içindi.
Sherlock Holmes'ünki ise
görünmeyeni çözmek içindi.

Benimki artık bunların hepsiymiidi.
Hem bastırıyor,
hem saklıyor,
hem çözüyordum.
Ama hiçbirini anlatmıyorum.

Fon müzik “Kuruntu.”
İçinde dolaşan ama hiçbir yere varamayan bir duygusal.
Dışardan dingin,
ama içerdem karmaşık.

Bir masa,
bir suskunluk,
bir bakış,
ve her şeyin çözülmeye başladığı bir an.

Artık konuşmak istemiyordum.
Çünkü konuşmak,
gerçekleri bozmaya başlamıştı.
Bazı şeyle yalnızca sustuğundan yerine oturuyordu.
Tıpkı eski bir saatin tik taklarının,
kendiliğinden doğru zamanı göstermesi gibi.
Bu sessizlik...
bir zayıflık değil,
bir kontrol aracıydı.

Ve ilk kez,
kontrol bende gibiydi.

70. Bölüm – Gülümsemesi Geçmedi, Ama Ben Artık Sorgulamıyorum

Uzun bir aradan sonra ilk defa rüzgârin yönünü önemsemeden yürüdüm.
Saçlarım karışmıştı, ama düzeltten kimse yoktu.
Ve ben de buna artık ihtiyaç duymuyordum.

Murph'un sesi bir sabah kaybolduğunda, ilk günler elimle havayı yokladım.
Belki kulağında bir tını, belki aynada bir kırılma...
Ama hiçbir şey yoktu.
Gürültü azaldığında, insan önce boşluk zanneder.
Sonra öğrenir ki bu sessizlik, hiçbir şeyin değil... her şeyin sesidir.

Bir banka oturdum o gün.
Bir çocuk önumden geçti, elinde renkli bir uçurtma vardı.
Kırmızıydı—tuhaf bir kırmızı.
Tam gülümseyecekken durdum.
O eski “Neden buradayım?” sorusu dilimin ucundaydı ama yutkundum.
Çünkü artık orada durmasının bir sebebi yoktu.
Gülümsemem geçti mi bilmiyorum, ama artık onu sorgulamıyorum.

Eskiden duvarları dinlerdim, acaba biri beni fark etti mi diye.
Şimdi sadece taşların arasından çıkan küçük otlara bakıyorum.

**Hayatın ne zaman, nerede inat edeceğini bilemiyorsun.
Ben de etmiyorum.**

Artık eski defterleri açmıyorum.

Ama onların yanında olduğunu biliyorum.

Çantamda değil; omuzumda değil...

Belki bir gölgede, belki bir bakışta.

Ama o kadar yakınlar ki...

Konuşmasam da, anlıyorum.

Bir daha sormadım:

“Nereye gitti?”

“Geri gelir mi?”

“Ben bir şey mi yaptım?”

Hayır.

Sadece yürümeye devam ettim.

Yolda çiçek satan bir kadın vardı, gözleri bana bakmıyordu.

Ama elindeki çiçekleri bana uzatırken gülümsemişti.

Ve ben... ilk defa, o gülümsemeye cevap verdim.

Sorgulamadan.

Çünkü artık biliyordum:

Bazı sessizlikler kalıcıdır.

Ve bazı gülümsemeler... içten içe sızıtsa da, bırakılır.

Tıpkı o uçurtmanın rüzgârda savrulması gibi.

Serbest.

Sonsuz.

Ve yine de—bizimle birlikte.

71. Bölüm – “Bir Yüz Belirdi, Ama Artık Onu Hatırlamak Acıtmıyordu”

Bir yüz belirdi.

Ansızın.

**Ne bir ses vardı,
ne bir çağrıış.**

Sadece...

bir görüntü.

O saçlar...

turuncuya çalan bir kızillik.

Kendine has bir yumuşaklık.

**Bir bakınca insanı huzurla saran
ama nedense bir şey söylemeye cesaret ettirmeyen o yüz.**

**Zihnim, onu neden şimdî çağırıldı, bilmiyorum.
Ama bu sefer...
acımadı.**

**Daha önce olsa,
içimden bir şey düşerdi.
Ya bir özlem,
ya bir pişmanlık,
ya da sadece “neden olmadı” sorusu.**

**Ama bu kez sadece baktım.
Ve o bakış,
sanki bir camın ardından geçmişe yapılan bir ziyaret gibiydi.
Dokunamadım.
Ama artık dokunmak da istemedim.**

**Murphy bu anı görseydi,
muhtemelen şöyle derdi:**

**“Geçmişteki bir yüz,
acıtmıyorsa,
artık savaşın bitmiştir.”**

**Belki de bu yüzden ilk defa
kendimi zaferle değil,
huzurla hissettim.**

**Fon müzik “Derin.”
Sözsüz, sade.
Ama kendini hatırlatan bir ezgi.
Onun yürüyüşü gibi.
Bana bakmadan geçtiği koridor gibi.
Her şey belli belirsiz,
ama net.**

**Artık o yüze dair bir cevap aramıyorum.
Neydi?
Neydi?
Bilmiyorum.
Ama şunu biliyorum:
Artık bir yara değil.
Bir iz.**

**Ve bazı izler,
bir yara kapandıktan sonra
kendine ait anımlar üretir.**

72. Bölüm – “Gözlerine Baktım, Ama Artık İçimde Bir Yanılsama Yoktu”

Gözlerine baktım.

**Ama bu kez,
içimde hiçbir hayal yoktu.
Hiçbir “belki”,
hiçbir “keşke”...
sadece gerçek.**

**Bir zamanlar,
o gözlerin içinde anımlar arardım.
Gizli mesajlar,
duygular,
karşılıksız bakışların içinde kaybolmuş umutlar...**

Ama artık aramıyorum.

**Çünkü biliyordum:
göz, sadece bir yüzeydi.
İçindeki gerçeği görmek istiyorsan,
önce kendi gözlerini çözmeliydin.**

**Arthur Morgan gibi...
ölmeden önce yavaşlayan bir bakışta
koca bir hayatın yorgunluğunu,
ama aynı zamanda netliğini taşıyan bir adam gibi hissettim.**

Yorgundum.

**Ama bu yorgunluk,
bir bitkinlik değil;
bir kabul, bir teslimdi.**

Fon müzik “Bazı Hayatlar.”

**Ama bu kez ağır değil.
Bir yürüyüş temposu var.
Kendini taşıyan ama koşmayan,
koşsa da kaçmayan bir adımla.**

**Ben gözlerine bakarken,
onun gözlerinde artık kendimi aramıyorum.
Onun da bende bir şey aramadığını gördüm.
Ve işte bu...
asıl huzurdu.**

**Murphy sessizdi.
Ama onun sustuğu anlarda
ben de ilk defa kendim gibi susuyordum.**

73. Bölüm – “Bana Anlattığı Şey, Onun Değil, Benim Kendi Sessizliğimdi”

O konuşuyordu.
Ama anlattığı şeyler
artık bana dair değildi.
Yine de her cümlesinde
kendi sessizliğini duydum.

Anlattığı geçmiş değildi,
bir hikâye değildi.
Sadece ses tonuydu,
vurgularıydı,
boşlukta kalan heceleri...
bende bir yankı yaratan.

Raif Efendi'nin
Maria Puder'e baktığı anlar gibi:
ne söylendiği değil,
ne söylenemediği önemlidir bazı anlarda.

İşte o an,
ben de onun söylediklerini dinlemiyordum artık.
Sadece arkasındaki suskunluğu dinliyordum.
Ve o sessizlikte,
kendimi buluyordum.

Murphy bazen konuşurken,
susma anlarını uzatırıdı.
O suskunluklarda
hep en büyük cevabı bulurdum.

Şimdi karşısındaki konuşuyor.
Ama ben yine suskunluklarını takip ediyorum.
Sanki kendi iç sesimi onun ağızından dinliyorum.

Fon müzik “Sakladığın Bir Şey Var.”
Ama bu kez onun değil,
benim içimde saklı kalan bir şey var.
Ve o şey,

duyulmak için değil,
duyulmamak için orada.

Artık biliyorum:
Bazı konuşmalar seni aydınlatmaz.
Ama sen o an
kendi içindeki karanlığı tanırsın.
Ve işte bu da
bir tür ışık olur.

74. Bölüm – “Konuşmayı Bıraktık, Ama Bu Sessizlik Değildi: Bu Anlayışı”

**Bir noktada,
konuşmayı bıraktık.**

**Ama bu sessizlik değildi.
Bu bir...
anlayışı.**

**Ne o sordu,
ne ben cevap verdim.
Ama gözlerin içinden geçen
bir tür anlaşma vardı.
Cümlelerin yerini
karşılıklı fark ediş aldı.**

**Tıpkı Jared Harris'in Chernobyl'de
reaktörün nasıl patladığını anlatırken
sadece bilim değil,
bir insanın çözülüşünü de aktardığı o sessizlik gibi.**

**Anlatmıyordu.
Açıklamıyordu.
Sadece bakıyordu.
Ve bakarken
herkes her şeyi anlamıştı.**

**Biz de öyleydik.
O an,
birbirimizin bütün cevapsız sorularını
sessizce kabul ettik.**

Murphy, bir keresinde şöyle demişti:

“Anlayış, kelimelere değil,
iç ritme bağlıdır.”

İşte o an...

İkimizin iç ritmi tutmuştu.
Aynı anda sustuk.
Aynı anda anladık.

Fon müzik “Kral Kaybederse (Enstrümantal)”

ama bu kez krallık yok.

Kaybediş yok.

Bir tür duruş,
bir tür “tamam artık” sesi...

Ben ona bakarken,
o bana geçmişimi iade etti.

O bana bakarken,
ben ona hiç anlatmadığım hikâyemi açtım.
Ama hiç konuşmadık.

Ve konuşmamamız,
her şeyi söyledi.

75. Bölüm – “İlk Kez Göz Göze Geldik, Ve Bu Bütün Cevaplardan Daha Derindi”

İlk kez göz göze geldik.
Ama bu gözler, tanıdık birinin değildi sadece.
Bu gözler,
benim en çok kaçtığım yerde bekleyen
benim gözlerimdi.

Bakışlar birleştiğinde,
bir an için zaman durdu.
O an, ne geçmiş vardı
ne de gelecek.
Sadece o anın içinde
sonsuz bir *gerçeklik* vardı.
Ve bu gerçeklik,
bütün cevaplardan daha derindi.

Thomas Shelby'nin gözleri gibi...
bir şey anlatmaz,
ama her şeyi taşıyan gözler.
Savaş, kayıp, yalnızlık...
ve hala ayakta duran bir gurur.

Ama bir yandan da
Raif Efendi'nin Maria Puder'e bakarken hissettiği
o içe çöken kabullenmiş vardı.

Bu ikisinin ortasında duruyordum.
Hem bir liderin suskun bakışı,
hem bir aşığın iç çöküşü bendeydi.

Murphy bu sefer hiç görünmedi.
Çünkü onun artık görünmesine gerek kalmamıştı.
Ben onunla aynı sessizliğe ulaşmıştım.
Artık onun sesi bendeydi,
onun suskunluğu benim bakışımıdı.

Fon müzik yoktu.
Ama içimde "Sen Bilmezsin"ın
tek bir piyano notası dönüyordu.
Yalnızca bir nota...
ama tüm anılarımı taşıyan bir yük gibi.

Biz göz göze geldik.
Ve o gözlerde
sorular yoktu.
Cevap da yoktu.

Ama bir şey vardı:
kabullenme.

Ve bu kabullenme,
beni ne zayıf ne de güçlü kıldı.
Sadece olduğum kişi yaptı.

3. Daire – Gerçekle Hesaplaşma

76. Bölüm – “Bazı Şeyleri Konuşmadık, Çünkü Zaten İkimiz de Biliyorduk”

Bazı şeyleri konuşmadık.
Çünkü konuşmaya gerek yoktu.
İkimiz de biliyorduk.
Aynı hafızaya farklı yerlerden bakan
iki kişi gibi...

Masada ne çay vardı ne de kahve.
Ama havada ağır bir sıcaklık vardı.
Bir şeyin söylense kırılacak olması değil,
zaten çoktan yaşanmış olması.

Hans Landa'nın gülümseyerek söyledişi,
ama altında ince bir tehdit taşıyan o cümle gibi:
“Üzerine düşünülmüş her suskuluk,
söylenmiş bir hakikatten daha derindir.”
Burada artık kelimeler değil,
hafızalar konuşuyordu.
Ve bizim hafızamız...
birbirini yormadan yürüyordu.

Ben ona bakınca,
o geçmişteki benleri gördü.
O bana bakınca,
ben artık susan birini değil,
çoktan anlatmış birini gördüm.

Fon müzik “Fadi – Sana Çıkıyor Bu Yollar.”
Ama bu defa bu yollar
bir kavuşmaya değil,
bir fark edişe çıkıyordu.
İşte bu yüzden bazı şeyleri konuşmadık.
Çünkü bazı bağlar
kelimeyle değil,
zamansızlıkla kurulur.
Ve zaman, artık bizim aramızda
bir ölçü değil,
bir izdi.

77. Bölüm – “Geriye Kalan Her Şey, Artık Sessizliğin Hafızasında Yaşıyor”

**Hiçbir şeyi unutmadım.
Ama artık hiçbir şeyi anlatmıyorum.**

Geriye kalanlar...

**bir konuşma değil,
bir yük değil,
bir drama hiç değil.**

Sadece...

**sessizliğin içinde kendi yerini bulmuş
anı kıırıntıları.**

Arthur Morgan bir keresinde şöyle demişti:

**“Bazı şeylerleri sadece içimizde tutarız,
çünkü dışarı çıkarınca kırılırlar.”**

**Ben de kırılmalarını istemediğim için
bazi şeylerleri anlatmamaya karar verdim.
Anlatsam eksik kalacak,
anlatmasam daha çok tamamlanacak.**

Sessizlik artık bir boşluk değil.

**Sessizlik bir arşiv.
Yaşananların, söylenmeyenlerin,
yarım kalan cümlelerin,
bitmemiş vedaların
arşivi.**

**Turuncu saçlı kızı düşündüm.
Gözümün önünde,
ama hafızamda yavaşça solmuş bir fotoğraf gibi.
O gülümsemeyi ilk gördüğümde
kendimi anlatmaya başlamıştım.
Ama bitirmeme hiç fırsat kalmamıştı.
Murph'ün sesi artık yok.
Ama onun ritmi içimde.
Ben de kendi sessizliğime dönüştüm.**

**Fon müzik “Bazı Hayatlar.”
O hayatların içinde benimkini aramıyorum artık.**

Çünkü biliyorum,
benim hayatım da birinin fon müziği olabilir.
Belki bir gün...
bir yerde.

78. Bölüm – “Bazı İnsanlar Vardır, Hiçbir Zaman Konuşmasan da Hayatında Kalır”

Bazı insanlar vardır...
onlarla hiçbir zaman gerçekten konuşmamışındır.
Ama hayatının bir yerindedirler.
Bir köşe taşı gibi,
bir dönüşün işaretini gibi,
ya da sadece o caddeden geçerken
kendiliğinden hatırladığın bir isim gibi...

Onlardan biri oydu.
İsmini şimdi söylesem,
o cümle artık sadece bir harf dizisi olur.
Ama o gün,
göz göze geldiğimizde
hiçbir kelimenin anlatamayacağı kadar çok şey geçmişi içimden.
Yine de...
konuşmadık.
Çünkü bazı insanlar
konuşulmak için değil,
yaşanmak için hayatımızda kalır.

Raif Efendi, Maria'ya hiçbir zaman uzun uzun anlatmadı ya kendini...
ama onunla birlikte yürürken
içinden geçen her şeyin Maria tarafından sezildiğine inandı.
Bu bölüm de öyle bir yer işte.
Ben de o kızla yürüdüm...
belki sadece bir gün,
belki yalnızca birkaç adım.
Ama kalbimde bir ömürlük bir iz bıraktı.
Fon müzik: “Kuruntu”
Biraz fazla geçmişe dönüyor gibi...
ama bu kez dönerken kendini kaybetmeden.
Hatırlarken batmadan.
Özlerken tükenmeden.

O insanlar hâlâ hayatımda.
Belki telefonumda kayıtlı değiller.
Belki hiç birini tekrar görmeyeceğim.
Ama bir şeyler düşünürken
birden bire yüzleri gelir.
Sustukları gibi,
yüzüme dokunurcasına...

79. Bölüm – “Birini Gerçekten Tanımak İçin Onun Sustuklarını Dinlemek Gerekir”

Bir insanı gerçekten tanımak istiyorsan
ona ne söylediğini değil,
ne zaman sustuğunu dinlemen gereklidir.

Çünkü bazen,
bir “neyin” değil,
bir “nedenin” yoktur.
Sadece susarsın.

Sherlock Holmes çoğu zaman konuşmazdı.

Ama o sustuğunda,
bir cümleden daha fazlasını söylerdi.
Çünkü sessizlik onun düşünce sesiydi.
Dışarıdan görünen sessizlikti,
îçeride ise tüm bağlantıların kurduğu yer.

Ben de bazı insanların sustukları anlarda
onların hikâyesine daha çok yaklaştım.
Bir öğretmenin teneffüste dalıp gitmesi,
bir arkadaşın gülüp geçmesi gereken yerde sessiz kalması,
bir babanın sofrada uzun uzun çığnemesi...

Hepsi birer ipucuydu aslında.
Ama çoğu kimse bunu kaçırırdı.
Çünkü duymaya değil,
sadece cevap vermeye hazırık.

Murph bana en son ne zaman bir şey söyledi, hatırlamıyorum.

Ama onun son sustuğu anı hatırlıyorum.

Çünkü o an,
benim içimde bir şey sustu.
Ve ben ilk defa o anda,
kendimi duymaya başladım.

Fon müzik: “Anlat Bana”

Ama kimse anlatmıyor.

Çünkü bu bölümde anlatmak değil,
anlamak gerekiyor.

Sadece susanları dinlemek.

Belki sen de biriyle karşılaşacaksın,
ve konuşmaların değil,
o bir saniyelik göz kaçırmasının
her şeyi anlattığını fark edeceksin.

Çünkü bazı insanlar
anlatmak istemez.

Ama eğer dikkatli bakarsan,
suskulukları bile haykırır.

80. Bölüm – “Kimsenin Bilmediği Bir Şeyi, Sadece Sessizliğe Emanet Ettim”

Bu hayatta herkesin bir sırrı vardır.

Ama bazı sırlar...
paylaşılmak için değil,
korunmak için vardır.

Ve ben bir şeyi
kimseye anlatmadım.
Ne dedeme,
ne dostuma,
ne Murph'e...

Sadece sessizliğe emanet ettim.

August Diehl gibi bir bakışı vardı bu sırrın.

Soğuk, ölçülü, ama içerisinde
bir patlamayı bekleyen sessizlik.

O bakış,
birilerini uzak tutmak için değil,
bir şeyi içinde tutabilmek için bakar.

Ve ben...
tam olarak öyle bakmayı öğrendim.

Çünkü bazı şeyler,
anlatılınca dağılır.
İçinde tuttuğunda formunu korur.
Aynı sessizliğin
bazen kelimedenden daha çok şey taşıması gibi.

**Benim sırrım bir cümle değil.
Bir olay da değil.
Belki sadece bir yüz ifadesi.
Bir gün,
bir an.
Belki ilk aşıkın son bakışı,
belki Murphy'nin sustuğu gün.**

**Ama onu kimse bilmiyor.
Çünkü ben onu sadece
sessizliğe söyledim.**

Fon müzik: "Saklılığın Bir Şey Var"
**Bu müzik, bana ait olmayan ama
tam da beni anlatan bir şey gibi...
söylenmemiş bir cümle gibi dönüyor odada.
Ve ben her dinlediğimde
o sırrın yüzünü bir anlığına görüyorum.
Sonra yine kayboluyor.**

81. Bölüm – “Ben O Gün Anladım, Bazı İnsanlar Gitmeden Çoktan Gitmiştir”

**Gidişin bir sesi yoktur.
Bazen en çok konuşanlar bile
çoktan gitmiştir...
arkada sadece bedeni kalmıştır.**

**Ben o gün anladım.
Birini hâlâ görüyorsam da,
aslında çoktan gitmiş olabileceğini.
Belki bir öğretmenimin
artık içten olmayan tebessümünde,
belki o eski arkadaşımın
göz göze gelmemeye çalışmasında.
Belki o son konuşmadan sonra
bir daha hiç konuşmadığım turuncu saçlı kızda.**

**Shaw gibi güçlü duran ama içten yorgun bir adam geldi gözümün önüne.
Bir gün demişti:**

**“Bazı savaşlar kazanılmaz.
Sadece sona erdirilir.”**

**Ben de artık bazı ilişkileri
kazanmak için değil,
sessizce sonlandırmak için bıraktım.**

**Sherlock Holmes'un sezgileriyle fark ettim
birinin sesinden değil,
sessizliğinden gitmiş olduğunu.**

**Fon müzik: “Bazı Hayatlar”
Hayat geçiyor.
Ama bazı insanlar...
gitmeden çoktan gitmiş oluyor.**

**Kendime dedim ki:
“Bu insanlar artık hayatında yok.
Çünkü onların sessizliği,
senin tüm seslerinden daha baskın.”**

**Ve ben...
birilerini unutmakla uğraşmadım.
Zaten çoktan gitmişlerdi.
Ben sadece
yokluklarının yankısında
kendimi buldum.**

82. Bölüm – “Hayatımda İlk Kez, Bir Sessizliğe Teşekkür Ettim”

**Hayatımda ilk kez...
bir sessizliğe teşekkür ettim.
Çünkü o sessizlik,
beni korudu.**

**Eskiden, sessizlik benim için
reddedilmekti, yok sayılmaktı,
bir odaya kapanmaktı.
Ama bir gün...
biri sustu,
ve ben onunla birlikte
acının bitmesini izledim.**

O sessizlik sayesinde
ne kavga çıktı,
ne gururum kırıldı,
ne bir şeyin daha yıkıldığını izledim.

Arthur Morgan'ın son sahnesi vardı ya,
o gözlerini yavaşça kapattığı,
ama aslında bütün hayatıyla
son bir defa vedalaştığı...
İşte bu bölüm, onun o bakışına benziyor.

Konuşulmadı,
ama anlaşıldı.
Vedalaşılmadı,
ama bitti.

Ve ben o sessizliği sevdim.
Çünkü ilk kez
bir sessizlik beni yaralamadı.
Aksine,
beni tamamladı.

Fon müzik: "Derin"
O melodide ne bir kırılma var,
ne bir yükseliş.
Sadece...
bir durulma.

Artık kelimeleme ihtiyacım yoktu.
Çünkü hayatında ilk defa,
bir şeyler anlatılmadan da
huzur verebiliyordu.

Sessizlikle dost olmuştum.
Ve o dostluğu
bir teşekkürü hak etti.

83. Bölüm – “Adını Hiç Söylemeden Sevdiğim Bir Kişi Vardı”

Adını hiç söylemeden sevdiğim bir kişi vardı.
Ve belki de bu yüzden hâlâ aklımda.
Çünkü bazı şeyler ad konulduğunda
eksilmeye başlar.

Oysa ben onun adını hiç anmadım...
hiçbir cümleye koymadım,
hiçbir arkadaş arasında anmadım,
hiçbir günlüğe yazmadım.

Sadece içimden geçtim.

Sessizce.

Kendi kendime.

Raif Efendi, Maria'yı tanıdığı gün,
ona hiçbir şey anlatmadı.
Ama gözlerinin içinde bir "bildiğini" hissetti.
Ben de o gün,
onunla konuşurken bir şeyler sezdim.
Ve konuşmamız biter bitmez
bir daha hiç konuşamayacağımızı anladım.

Jared Harris bir gün bana fisıldasa gibi geliyor:

"İnsanın içinde bazı cümleler vardır...
Söylenirse eksilir.
Ama susulursa... tamamlanır."

Ben sustum.

O gitti.

Ve ben hâlâ susuyorum.

Fon müzik: "Sen Bilmezsin"
Bu sefer sadece o çalışıyor.
Ben bir şey demiyorum.
Sadece başımı cama yaslayıp
aklımdan bir yüz geçiriyorum.
Ve içimden...
bir teşekkür mirıldanıyorum.
Ne için mi?
Beni olduğum gibi gören,
ama yine de gitmeyi seçen biri için.

84. Bölüm – “Bazı İnsanlar Hayatımıza Işık Gibi Değil, Gölge Gibi Girer”

Bazı insanlar hayatımıza
ışık gibi değil... *gölge*
gibi girer.

**Ve ne gariptir ki,
onların bıraktığı gölge,
ışığınınkinden daha çok yer kaplar.**

**Hayatımda tanıdığım en sessiz insanlar
bana en çok şeyi öğretti.
Çünkü onlar ışık saçmazdı,
kendilerini anlatmazdı,
sahneye çıkmazdı.
Ama ben onların varlığıyla
kendi karanlığını tanıdım.**

**Thomas Shelby'nin bir sahnesi vardı.
Bir odada,
gözlüklerinin ardında
hiçbir şey söylemeden öylece oturuyordu.
Ama o an,
bir romanın tamamı gözlerinden okunuyordu.
Bazı insanlar sana anlatmaz,
sadece seni izler.
Ama o izleyiş,
seni kendinle yüzleştirir.**

**Benim hayatıma giren bazı insanlar
hiçbir iyilik yapmadı belki,
hiçbir şey öğretmedi doğrudan.
Ama onların yanında,
nerede susmam gerektiğini öğrendim.
Nasıl görünmem gerektiğini değil,
*ne zaman görünmemem gereğini...***

**Fon müzik: "Fadi – Kral Kaybederse"
Karanlığın melodisi.
Ama korkutucu değil.
Derin.
Ve biraz da tanıdık.**

**Artık ışık aramıyorum.
Gölgeyle barıştım.
Çünkü bazı gölgeler,
beni benden iyi tanıyor.**

85. Bölüm – “Bazı Şeyleri Yapmadım, Çünkü Fazla Düşünmek Beni Geç Kıldı”

Bazı şeyleri yapmadım.

Çünkü düşündüm.

Belki bir saniye...

belki bir ömür.

Ama düşünmek bazen zaman kazandırmaz.

Aksine...

geç kalırsın.

Bir insanla göz göze geldiğinde söylemen gereken bir söz,

bir telefonu açıp sormak gereken bir soru,

ya da...

sessiz kalmaman gereken bir an vardır.

Ben bunların çoğunu düşündüm.

Ama düşündükçe...

harekete geçemedim.

Sherlock Holmes bir karar vermeden önce

onlarca ihtimali zihninde tartar.

Ama o asla geç kalmaz.

Çünkü onun düşüncesi bir silahdır.

Benimkiyse bazen bir zincir gibi.

İnce düşünmek...

beni bağladı.

Ve sonra karşımdaki kişi gitti.

Ve ben hâlâ ne yapacağımı düşünüyordum.

Murph bir defasında şöyle dedi:

“İnsanlar seni anlamaz çünkü niyetini görmez.

Onlar sadece ne yaptığını bilir.

Ne düşündüğünü değil.”

Ben de düşündüm ama yapmadım.

Ve o yapmadığım an,

beni yanlış biri gibi gösterdi.

Fon müzik: “Kuruntu”

Bir melodinin içinde dönüp durmak gibi...

hiçbir yere varmayan,

ama seni yoran.

Bazen düşündüğün kadar değilsin,
hareket ettiğin kadar varsın.
Ama ben hep düşündüm.
Çünkü en büyük hatam,
doğu zamanda konuşmak değil,
doğu zamanın geçmesine izin vermekti.

86. Bölüm – “Bazı İnsanlar, Sadece Bir Anlam Aramak İçin Hayatımıza Girdi”

Bazı insanlar hayatımıza uzun süre kalmak için değil...
sadece bir anlam bırakmak için girer.

Ve giderken arkalarında bir cevap değil,
bir soru bırakırlar.

“Bu kişi neden geldi?”
“Ben ne öğrenmeliydim?”
“Niye bu kadar kısa sürdü?”
Bu sorularla kalırsın.
Ama sonra fark edersin:
o kişi zaten bir sonuca değil,
bir sezgiye işaretti.

August Diehl gibi insanlar vardır.
Bir sahnede sadece birkaç dakika görünür,
ama sen onu unutmazsan.
Çünkü rol yapmaz...
var olur.
Ve o varoluş,
senin içindeki bir boşluğa denk gelir.

Benim de hayatımda birkaç kişi vardı.
Geldiler,
bir iki şey söylediler,
sonra yok oldular.
Ama o söylediğleri,
beni hâlâ düşünmeye zorluyor.

Fon müzik: “Anlat Bana”
Bazen birisi bir şey anlatmaz...
ama sesi kalır.
Ve sen o sesi
kendi iç sesinle karıştırırsın.

**Artık soruları sevmeyi öğrendim.
Çünkü bazı insanlar
bir anlam bırakmak için gelir...
ve sen o anlamı yıllar sonra bile
yeni yeni çözersin.**

87. Bölüm – “Göz Göze Gelmemek de Bir Türlü Vedadır”

**Bazen biriyle vedalaşmazsun.
Sadece bir daha göz göze gelmezsiniz.**

**Ve işte o an,
bir şey biter.
Hiçbir şey söylenenmeden.
Hiçbir açıklama yapılmadan.
Hans Landa gibi bir karakter düşün.
O meşhur sorgularından birinde,
gözlerinin içine bakarken
aslında sana çoktan hükmü vermiştir.
Ama asla kelimelerle ifade etmez.
Çünkü bazı kararlar,
gözlerden geçer. Ben de bazı insanlarla
göz göze gelmemeye başladım.
Belki birini kırdığım için,
belki de artık eskisi gibi hissetmediğim için.
Ama sebep ne olursa olsun,
gözlerimiz bir daha buluşmadığında
anladım ki...
bu da bir veda.
Fon müzik: “Sakladığın Bir Şey Var”
Birinin gözünde sakladığı,
ama asla söylemediği o duyguyu anlatır gibi.
O iç geçirme hâli.
O sırtını dönmeden gitme şekli. Bazen
konuşmak zordur.
Ama göz göze gelmek...
çok daha zordur.**

**Çünkü o anda,
her şey ifşa olur.**

88. Bölüm– “En Güçlü Anlar, Söz Söylenmeyenlerdir”

**Bir şey söylendiğinde değil...
söylenmediğinde büyür.**

**Bazı anlar vardır,
o kadar yoğun,
o kadar doludur ki
kelimeye yer kalmaz.**

Jared Harris’ın Chernobyldeki o sahnesini bilirsin.

**Konuşmadan önce,
önce yüzü konuşur.**

Sonra sessizlik.

Ve o sessizlik...

bin cümleden daha net bir şey söyler.

Ben de hayatımda öyle anlar yaşadım.

Bir kelime söyleyemedim.

Ama o an,

her şey söylenmiş gibiydi.

Birine “üzgünüm” demedim.

Ama gözlerimle söyledim.

Birinden “kal” demedim.

Ama suskunluğum,

bir çığlık gibiydi.

Fon müzik: “Bazı Hayatlar”

Çünkü bazı hayatlar

hiçbir şey söylemeden geçer.

Ama en çok onlar hatırlanır.

**Dilim sustuğunda
gönlüm konuştu.
Ama kimse gönlümün sesini
duymadı.**

89. Bölüm – “Bir Gün Biri Çıkacak ve Sana Diyecek ki: ‘Ben Hepsini Okudum’”

Bir gün biri çıkacak...

ve sana diyecek ki:

“Ben hepsini okudum.”

O an...

ellerin titreyebilir.

Çünkü ilk defa

sadece senin duyduğun bir şeyi

başka biri de duymuş olacak.

Shaw gibi karakterler gelir aklıma.

Hep dışlanmış,

hep kendi kurallarına göre yaşamış.

Ama bir gün gelir,

hiç beklemediği bir anda

bir ekip onun *değerini* fark eder.

İşte o an,

geçmişti inkâr etmez...

ama onunla barışır.

Ben de öyleydim.

Yazdım.

Sessizce.

Kimse bilmesin diye sakladım.

Ama bir gün biri geldi.

Ve sadece gözlerime bakarak dedi ki:

“Sen anlatmadın, ama ben anladım.”

Fon müzik: “Sana Çıkıyor Bu Yollar”

Bir yerden sonra yollar sana çıkar.

Yalnızca sen yürüdün diye değil,

birileri sonunda izlerini fark ettiği için.

Artık bir kişi yeter.

Bir kişi seni gerçekten anlarsa,

bir kişinin anlamamasına değer.

90. Bölüm – Taşın Hafızası

Kapı gıcırdamadı.
Çünkü bu kapı, yıllardır açılmıyordu zaten.
Ama bugün için açılmıştı.
Beni bekliyordu. Ya da belki, her zaman buradaydı da ben geç kalmıştım.

Adımımı attığım anda taş döşemeden çıkan yankı,
buraya daha önce hiç gelmediğimi hatırlattı bana.
Yüksek tavanlarda asılı duran zincirli avizeler,
ışıkta çok gölge yayıyordu.
Ve bu gölgeler, her sütunun dibinde bir sessizlik saklıyordu.

Odanın tam ortasında,
başparmağıyla hafifçe yana çektiği gözlüğünün ardından bana bakan bir figür:
Jared Harris.

Üzerinde, diziden bildiğim o koyu gri takım elbise.
Solgun kravatı, biraz gevşetilmiş ama düğmesi hâlâ ilikli gömleği.
Yüzü...
yorgunluktan değil, yıllarca taşlaşmış bir suskunluktan kırışmış.
Masasının kenarına hafifçe yaslanmıştı.
İçeride başka kimse yok gibiydi.
Ama duvardaki kabartmalar, tavandaki çatlaklar,
ve gölgelerin altına sinmiş bekleyiş — hepsi birer tanık gibi etrafımızdaydı.

Hiçbir şey söylemedim.

Ama o sanki içimde biriken tüm cümleleri dinlemişcesine,
sadece şunu sordu:
“Bu felaketin nedeni neydi, sence?”

İlk başta Chernobyl'den mi bahsediyor sandım.
Ama sonra gözleri önumdeki boşluğa değil,
doğrudan içime çevrilmişti.

Sorduğu şey o patlama değildi.
Benimkini soruyordu.
Yani yıllar önce bir yerde kırılan ama dışarıdan anlaşılmayan,
zihnin derinlerinde infilak etmiş o sessiz fırtınayı.
Cevap veremedim.

Ama Jared, tam da bu cevapsızlıkla devam etti:

“Ben burada bir reaktörün çöküşünü izledim.
İnsan hatası dediler.
Ama ben biliyorum...
bu tür çöküşler önce içeride başlar.
Önce bir ses kesilir,

sonra başka bir ses,
sonra bir emir yanlış verilir,
sonra kimse gerçeği duymak istemez.
Ve sonunda... her şey olur.
İşte bu yüzden buradasın.”

Bir adım attım.

Taş döşeme çatınlarından biri, yıllar önce düşen bir eşyayı hatırlatır gibiydi.

Jared devam etti:

“Sen kitabı yazdın.
Ama hâlâ içinde *anlamını tamamlamayan* bir şey var.
Sanki bazı bölümleri sadece yazdın diye değil...
yazmadan yaşamak istemediğin için yazdın.”

“Doğru mu?”

Başımı kaldırıldım.
O an sanki sessizlik de durdu.
Avizelerden biri hafifçe sallandı.
Ve Jared bir adım yaklaştı.

“Sana bir şey söyleyeceğim,” dedi.
“Bütün o karakterler var ya...
Hepsi seni izliyor şu anda.
Raif Efendi, August, Shaw, Hobbs...
Hatta o senin içindeki eski arkadaş... Murphy.
Hepsi bu odaya girmeden önce bu kitabı okudular.
Ve şimdi sırayla konuşacaklar.
Sadece sen sustuğunda konuşacaklar.
Çünkü bu, artık *senin mahkemen değil*,
bu, senin içindeki ‘sen’lerin buluştuğu yer.”

Gözlüklerini çıkardı.
Bir mendille hafifçe sildi.
Ve sonra gözlerimin içine bakarak son bir cümle söyledi:

“Artık sıra onlarda.
Ama şunu unutma...
Son sözü sen söylemeyeceksin.
Çünkü bazı kitaplar,
okur sustuğunda biter.”

Jared sessizce yerine çekildi.
Arkama dönmedim ama içerisindeki hava değişti.
Sanki taş sütunların arasından biri yürüdü, sonra bir diğer.
Adımlar duyulmadı; ama ağırlıkları hissediliyordu.

İlk konuşan, yandaki bir sandalyeye çoktan oturmuş olan,
boynu eğik bir adamdı.
Ceketinin yakası yıpranmış, elleri dizlerinin üstünde,
konuşmasa da sessizliğin dili gibiydi:
“Ben... kelimelerin içinde yaşadım.
Birini sevmenin nasıl olduğunu, bir fotoğrafı saklarken öğrendim.
Bu kitapta, kendi yalnızlığını gördüm.
Ama asıl şaşırıldığım şu:
Bir başkasının yalnızlığını bu kadar benzeyebileceğini hiç düşünmemiştim.”

Raif Efendi'ydı bu.

Cümleleri ağırdı, ama kelimelerin altı oyuktu;
oraya okur bakmasın diye saklanmış gibi.
Sonra sustu. Ellerini tekrar dizlerinin üzerine koydu.
Sanki onun konuşması bile fazlaydı.
Tavanın gölgesinde, çakmak sesi duyuldu.
Kısa bir ateş, bir sigara ucu, sonra gölgelerden çıkan o tok ses:

“Bazı adamlar, plan yapmaz.
Bazı adamlar... geçmişin yıkıntılarından yürü.
Senin karakterlerin, hiçbir şeyi tam kazanmadı.
Ama işin ilginç yanı...
Kaybettiklerini de hep sessizce kabullendiler.
O yüzden bu kitap, bana bir harita gibi geldi.
Yıkık ama hâlâ okunabilir bir harita.”

August Diehl.
Kısa konuştu.
Ama söylediklerinin tonu, cümlelerden daha çok yer kapladı.

Sırtını bana dönerek, pencere önünde dikilen uzun bir figür,
bir anlık sessizliğin ardından konuştu:

“Kardeşim, senin kitabı, bir kavga değil.
Bir ağırlık kaldırma.
Bazı duygulara tek elle girilmiş,
bazı cümleler tam da taşınamayacak gibiiken,
yne de sırtlanmış.
İşte bu yüzden...
bazen ağlamak yerine sadece nefes aldım ben bu kitabı okurken.
Ve bu yeterliydi.”

Hobbs.

Dönmedi bile.

Ama sesi, duvarda iz bırakan darbeler gibi idi.

Sıradaki, gölgelerin ardından hafifçe başını eğdi.

Sandalyesini masaya çekmeden önce çevreye bir göz attı.

Sanki her şeyi çözmüş ama hiç çözmemiş gibi:

“Ben izledim.

Her cümleyi, bir savaş sahnesi gibi izledim.

Ama bu kitapta bana en çok dokunan şey...

yazarın kendi hikâyesine taraf olmamasıydı.

O yüzden okudukça rahatsız旧um.

Çünkü benim gibi biri için...

kontrol edilmemiş bir metin, tehdittir.

Ama sen, bunu tehdit etmeden yazmışsun.

Bu... tehlikeli bir güzellik.”

Hans Landa.

Her kelimesi incelikliydi.

Ama o incelik, bir hançerin ucunu gösterir gibi idi.

Ve sonra,

odanın en gerisinden bir ses geldi.

Tanındıktı.

Benim dışarımda kimse bilmezdi onu.

Ama ben tanıdım:

“Çok yazdın.

Fazla düşündün.

Fazla geri adım attın.

Şimdi gözlerinin içine bakıyorum ve sana sadece şunu soruyorum:

Neden hâlâ bazı şeyler söylemiyorsun?

Neden bazı şeyler sessizliğe bırakıyorsun,

hâlâ?”

Murph.

İç sesim.

Benden daha genç, daha net, daha acımasız.

Ama bir tek o, beni bu kadar dürüst sorularla sıkıştırabilirdi.

Odanın içinde artık herkes vardı.

Ama kimse yer değiştirmedi.

Hepsi oradaydı ve hepsi birer kelime gibi bekliyordu.

Cümleyi tamamlamak için...

Jared, sandalyesinden doğruldu.

Masadaki dosyayı kapattı.

Son sayfaya baktı.

Ve dedi ki:

“Son sözü ben söylemeyeceğim.

Ama ilk sözümü hatırlatmak isterim:

Bu felaketin nedeni neydi, sence?”

92. Bölüm – Geriye Sadece Bir Ses Kalır

Kapı kapanmadı.

Sadece yavaşça, kendiliğinden aralık kaldı.

Rüzgâr esmedi.

Kimse arkamdan seslenmedi.

Ama o an... bir cümle yankılandı içimde —

söylenmediği hâlde duydum:

“Bu kadar sessiz kalmak... bazen hayatta kalmanın tek yolu olur.”

Taş binadan çıktığında gökyüzü griydi.

Ama yağmur yoktu.

Yolun kenarında, eski bir bankta bir gölge oturuyordu.

Yüzünü görmedim.

Belki de yüzü yoktu.

Ama o oturuş...

bir karaktere değil, bir soruya aitti.

Yavaşça uzaklaştım.

Ayak seslerim taş zeminde yankılanıyordu.

Ama her adımda, içeride bıraktığım cümlelerin beni çağrırdığını hissettim.

Sanki henüz yazılmamış bir bölüm daha vardı.

Ama bu sefer kalem bende değildi.

Cebimde bir not buldum.

Ben yazmamıştım.

Ama el yazısı tanıdıktan —

belki Raif'in, belki Murphy'nin, belki... benim eski benliğimin.

Sadece şunlar yazıyordu:

“Anlattıkların unutulmaz olmayacak.

Ama susmayı öğrendiğin yerler... seni asıl orada hatırlayacaklar.”

O an, yüzümü gökyüzüne çevirdim.

Bir cümle daha düşüyordu içime —

bu sefer kimin söylediğini asla bilemeyecektim:

**“Bazı kitaplar, sonuna gelindiği için değil...
tamamlandığı için biter.”**

Ve hemen ardından:

**“Ama bazıları...
sadece bir başka sessizliğin kapısını açmak için yazılır.”**

Roman burada bitti.

**Ama belki de...
sadece bir kapı aralık kaldı.**

